



# ಯಿಯಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕುಂಯಾ-3

8ವೊ  
ವರ್ಗ್

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾಠಪುಸ್ತಕ್ (ತಿಸ್ತಿ ಭಾಸ್)  
**Konkani 3rd Language Text Book**

ಭಾಗ್-1

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)  
6ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ,  
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003.

## ಮುನ್ನುಡಿ

2005ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು 2010ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಹನ್ನೊಂದು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 7 ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1 ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು 5ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳಾದ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ.

**2005ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.**

- ❖ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು.
- ❖ ಕಂಠಪಾಠ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ❖ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ❖ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ❖ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಯನ್ವಯ ಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು.
- ❖ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ❖ ವಿಷಯಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಅವುಗಳ ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ❖ ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಯೋಜನೆ.
- ❖ ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

**ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಮೂಲಭೂತ ವಿಧಾನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.**

- ❖ ಅಂತರ್ಗತ ವಿಧಾನ (Integrated Approach),
- ❖ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ (Constructive Approach),
- ❖ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ವಿಧಾನ (Spiral Approach),

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರೀಕ್ಷಾಪೂರಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಾದ ಆಲಿಸುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪ್ರಶಂಸಾ ಮನೋಭಾವ, ಮೌಲ್ಯಗಳ

ಸಂವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಶರಣ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಒಂದು ಪೂರಕವಸ್ತುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು, ಮಕ್ಕಳ ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಯೇ ಕಲಿಕೆ ಗುರಿಯೆಂದು ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಕಲೆ (learning to learning) ಹಾಗೂ ಕಲಿತುದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ (learning to do), ಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಚರ್ಚಿಸಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅರಿವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಕಲಾಕಾರರಿಗೆ, ಪರಿಶೀಲಕರಿಗೆ, ಸಂಯೋಜಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಮುದ್ರಕರಿಗೆ ತನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

**ಪ್ರೊ|| ಜಿ.ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡುತ್ತಾಯ**

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು,  
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ,  
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು.

**ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್**

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು  
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ,  
ಬೆಂಗಳೂರು.

## ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ

ಕೊಂಕ್ಷಿ 'ತಿಸ್ರಿ ಭಾಸ್' ಜಾವ್ನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲಾ ಆಟ್ವಾ ವರ್ಗಾಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಕಾಣಿಯೊ, ಲೇಖನಾಂ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ್, ಕವಿತಾ, ನಾಟ್ಯಾಚೊ.... ಅಶೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ವಿವಿಧ್ ಪ್ರಕಾರ್ ದೀವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ವಳಕ್ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಕೊಂಕ್ಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಥಂಯ್ ಆಸಕ್ತ್ ಆನಿ ಮೋಗ್ ವಾಡೊಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಂಕ್ಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪರಿಚಯ ಸಾಂಗಾತಾ ಶಿಕ್ಷಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಿಂ ಚಾರ್ ಕೌಶಲಾಂ-ಆಯ್ಕೊಂಚೆಂ, ಗ್ರಹಣ್ ಕರ್ಚೆಂ, ವಾಚ್ಚೆಂ ಆನಿ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ - ವಾಡೊಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಹರೈಕಾ ಪಾಠಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಮನ್ ವೊಡ್ಚೆ ತಸಲೆ ಅಭ್ಯಾಸ್ ದಿಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚ್ಯಾ ಮೂಳ್ ಅಂತ್ ಆನಿ ಮೂಳ್ ಮೊಲಾಂಕ್ ಜೊಕ್ತೆಂ ಗುಮಾನ್ ದಿಲಾಂ. ಭಾಷೆಚೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ವಾಡೊಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ವರ್ಗಾಂತ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಆನಿ ಶಬ್ದಕೋಶಾಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ಚೆತ್.

ಸವ್ಯಾ, ಸಾತ್ವಾ ವರ್ಗಾಂನಿ ಶಿಕುನ್ ಆಯಿಲ್ಲಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಕೊಂಕ್ಷಿಚೊ ವಾಪರ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಷಿಚೊ ಮೋಗ್ ಉಬ್ಜಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಆಮ್ಚಿ ಖರಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ. ತೆಚ್ ಪರಿಂ, ಆಟ್ವಾ ವರ್ಗಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಪಾವ್ಪಿಂ, 'ಕೊಂಕ್ಷಿ ಭಾಸ್' ಶಿಕೊಂಕ್ ಆಪೆಕ್ಸಿಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಪಾಠಕ್ರಮಾ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಷಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಉತ್ತೇಜನ್ ಮೆಳ್ತಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಭರ್ವಸೊ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸಾ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಆಮಿ ಬರೆ ಮಾಗ್ತಾಂವ್.

ಮೊಗಾ ಸವೆಂ.

ವೆರೊನಿಕಾ ಜೂಡಿತ್ ಕಾರ್ಲೊ  
(ಜೂಡಿ ಪಿಂಟೊ)

# **THE CONSTITUTION OF INDIA**

## **PREAMBLE**

**WE, THE PEOPLE OF INDIA**, having solemnly resolved to constitute India into a <sup>1</sup>**[SOVEREIGN SOCIALIST SECULAR DEMOCRATIC REPUBLIC]** and to secure to all its citizens :

**JUSTICE**, social, economic and political;

**LIBERTY** of thought, expression, belief, faith and worship;

**EQUALITY** of status and of opportunity; and to promote among them all

**FRATERNITY** assuring the dignity of the individual and the <sup>2</sup>[unity and integrity of the Nation];

**IN OUR CONSTITUENT ASSEMBLY** this twenty-sixth day of November, 1949 do **HEREBY ADOPT, ENACT AND GIVE TO OURSELVES THIS CONSTITUTION.**

1. Subs. by the Constitution (Forty-second Amendment) Act, 1976, Sec.2, for "Sovereign Democratic Republic" (w.e.f. 3.1.1977)
2. Subs. by the Constitution (Forty-second Amendment) Act, 1976, Sec.2, for "Unity of the Nation" (w.e.f. 3.1.1977)

## ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಡಾ. ಆಲ್ವಿನ್ ಡೆಸಾ, ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಂತ ಎಲೋಸೀಯಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು

ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ ಪುಂಡಲೀಕ ಬಿ. ಮರಾಠೆ, ಸಂತ ಜೋಸೆಫ್ ಹಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾಲೆ, ಬೆಳ್ಳೆಣ್ಣು, ಉಡುಪಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಕ್ಟರ್ ಮಥಾಯಸ್, ಆಶೀರ್ವಾದ, ಕುಕ್ಕಂದೂರು, ಕಾರ್ಕಳ

ಕು. ಆಶ್ರಿತಾ ಗೊನ್ನಾಲ್ವಿಸ್, ರೋಜಾ ಮಿಸ್ತಿಕಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕಿನ್ನಿಕಂಬಳ, ಮಂಗಳೂರು

ಲಿಪ್ಯಂತಕರು : ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಉಭಯಕರ್, ಗೋವರ್ಧನ, ಮಲ್ಲಾಪುರ, ವಯಾ ಕುಮಟಾ

ಪರಿಶೀಲಕರು : ವಂ.ಫಾ. ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಸಂತ ಅಂತೋನಿ ಚರ್ಚ್, ಸಾಸ್ತಾನ, ಉಡುಪಿ.

ಚಿತ್ರಕಾರರು : ಶ್ರೀ ದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ್, ಸಂತ ಅಲೋಷಿಯಸ್ ಹಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾಲೆ, ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು

ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿ :

ಶ್ರೀ ರೋಯ್ ಕ್ಯಾಸ್ಲೆಲಿನೊ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಡಾ. ಬಿ. ದೇವದಾಸ ಪೈ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಶೆಲ್ಡನ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಚಾಲನ (ರಿ). ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಕೆ. ಮೋಹನ್ ಪೈ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೊಂಕಣಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು

ಪ್ರೊ|| ಜಿ.ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತ್ತಾಯ

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆಗಾರರು :

ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮಣಿ, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಕಲಾ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ, ಬೆಂಗಳೂರು

### ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕುರಿತು.

ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ 2014-15 ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಕಸನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು” - ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆಶಯ.

ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ 27 ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: 24.11.2014 ರಂದು ಆದೇಶಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಷಯವಾರು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಮಾನದಂಡಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವು. ವಿವಿಧ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು 24.11.2014ರ ಆದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ 19.09.2015 ರಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 2016-17 ರ ಬದಲು 2017-18ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿದೋಷ, ಆಶಯದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಗಳಾಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಷಯಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆನಂತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಕಡೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ (N.C.E.R.T) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ

ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಜ್ಞರ ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿದ ತೌಲಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯವಾರು ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ 27 ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಮಸ್ತರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸರ್ವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ)

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಬೆಂಗಳೂರು.

(ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ)

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಬೆಂಗಳೂರು.

## ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿವರ

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ,

ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಡಾ. ಕಸ್ತೂರಿ ಮೋಹನ್ ಪೈ, ವಿಷಯತಜ್ಞರು, ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್, ನವಭಾರತ ವೃತ್ತ,

ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ. ಅಲ್ವಿನ್ ಸಲ್ದಾನ, ಸ.ಶಿ, ಕೂಳೂರು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕೂಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ. ಐರಿನ್ ಸಿಕ್ಲೆರಾ, ಸಂತಾ ಜೊಸೆಫರ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ನಂತೂರು, ಪದವು, ಕಲ್ವಾರಿ. ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ. ತೆರೇಸಾ ಪುಟ್ರಾದೊ, ಸಂತ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕ್ಲೇವಿಯರ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉದ್ಯಾವರ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:

ಶ್ರೀ. ಎಂ.ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ. ಎಂ.ಡಿ. ಉಷಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.),

ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಎಲ್. ಶಂಕರೇಗೌಡ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.),

ಬೆಂಗಳೂರು.

# ಮಾಂಡಾವಳ್



| ಕ್ರ.ಸಂ. | ವಿಷಯ                                  | ಪಾನ್ ಸಂಕೊ |
|---------|---------------------------------------|-----------|
| 1.      | ಗದ್ಯ - ರುಕಾನ್ ರಾಯಾಕ್ ಲಿಸಾಂವ್ ಶಿಕಯ್ಲೆಂ | 1         |
| 2.      | ಪದ್ಯ - ಹಿಂದೊ                          | 6         |
| 3.      | ಗದ್ಯ - ಇಷ್ಟಾಗತಿಚೊ ಹಾತ್                | 12        |
| 4.      | ಗದ್ಯ - ಪರಿವರ್ತನ್                      | 18        |
| 5.      | ಪದ್ಯ - ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೊಡಿ ಭಾಸ್            | 26        |
| 6.      | ಗದ್ಯ - ಸಂವಿದಾನ್ ಶಿಲ್ಪಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್      | 30        |
| 7.      | ಗದ್ಯ - ಶೆತ್ಕಾರಾಚೊ ವಾವ್ರ್              | 36        |
| 8.      | ಪದ್ಯ - ಕಾಲ್ ಆನಿ ಆಜ್                   | 41        |
| 9.      | ಗದ್ಯ - ಬರ್ಯಾ ನಾಗರಿಕಾಚಿಂ ಲಕ್ಷಣಾ        | 46        |

## ರುಕಾನ್ ರಾಯಾಕ್ ಲಿಸಾಂವ್ ಶಿಕಯ್ಲೆಂ



ಜಾಯ್ತಾ ವರಾಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಬನಾರಸಾಂತ್ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ನಾಂವಾಚೊ ರಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಣೆಂ ಏಕ್ ಮಜ್ಬೂತ್ ರಾಜಾಂಗಣ್ ಬಾಂದುಕ್ ಚಿಂತ್ಲೆಂ. ತೆ ವಿಶಿಂ ಆಪ್ಲಾಯಿತ್ಲಾಕ್ ತೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ. ಹೆಣೆಂ ಭೊಂವ್ತಣಿ ಜಾಯ್ತೆ ರಾಯ್ ಆಸಾತ್. ತಾಂಚ್ಯಾ ರಾಜಾಂಗ್ಲಾಂತ್ ಮಸ್ತ್ ಖಾಂಬೆ ಆಸಾತ್. ಪೂಣ್ ಮ್ಹಜೆಂ ರಾಜಾಂಗಣ್ ತಶೆಂ ಆಸ್ಚೆಂನಾ. ತಾಕಾ ಮಧೆಗಾತ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಖಾಂಬೊ ಆಸ್ತಲೊ. ಕಾರ್ಭಾರ್ಯಾಂಕ್ ಆಪೊವ್ನ್ ಹಿ ಆಪ್ಲಾಚಿ ಆಶಾ ಆನಿ ಆಲೊಚನ್ ತಾಂಚೆ ಮುಕಾರ್ ದವರ್ಲಿ. ಆಮಿ ತಶೆಂಚ್ ಕರ್ತಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ರಾಯಾಕ್ ಭಾಸ್ ದೀವ್ನ್, ಕಾರ್ಭಾರಿ ವಾವ್ರಾಕ್ ದೆಂವ್ಲೆ.

ರಾಜಾಂತ್ ಸಗ್ಳಾನಿತ್ಲಾನ್ ವಚುನ್, ಏಕ್ ಮಜ್ಬೂತ್ ರೂಕ್ ಸೊದುಂಕ್‌ಲಾಗ್ಲೆ. ಸಗ್ಳಾನಿತ್ಲಾನ್, ಪಯ್ಸ್ ಪಯ್ಸ್ ಸೊದುನ್, ನಿಮಾಣೆಂ ಏಕ್ ರೂಕ್ ರಾಯಾಚ್ಯಾ ರಾವ್ಣೆರಾ ಲಾಗಿಂಚ್ ತಾಂಕಾಂ ಮೆಳ್ಳೊ. ಕಾಮಾಗಾರಾಂಕ್ ಘೆವ್ನ್, ತೊ ರೂಕ್ ಕಾತ್ರಂಕ್ ತಯಾರಾಯ್ ಕರ್ತಾಸ್ತಾನಾ, ಎಕೆ ದೈವಿಕ್ ಸಕ್ತೆನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಬರಿಂ ತೊ ರೂಕ್ ಉಲೊಂವ್ಕಲಾಗ್ಲೊ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣಾಲಾಗ್ಲೊ. "ಮ್ಹಾಕಾ ತುಮಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕಾತರ್ತಾತ್. ಹಾಂವೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಕಿತೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ಕೆಲಾಂ? ಇತ್ತಿಂ ವರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಹಾಂವ್ ಹಾಂಗಾ ಆಸಾಂ. ಲೇಕ್‌ಮೀತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಾ ಸುಕ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಂವೆಂ ಆಸ್ತೊ ದಿಲಾ. ಹಜಾರೊಂ ಜಣಾಂಕ್ ಸಾವ್ಲಿ ದಿಲ್ಯಾ.

ಇತ್ತಾ ಜಣಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಖೆಳುಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ದಿಲಾ. ರಾಯ್‌ಕುವರ್ ಸಯ್ತ್ ಮ್ಹಜೆ ವಯ್ ಚಡೊನ್ ಖೆಳ್ಳಾತ್. ಇತ್ತೆಂ ಬರೆಂ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಾಕಾ ತುಮಿ ಕಾತ್ರಂಕ್ ಆಯ್ಲಾತ್! ರುಕಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ ತೆಂ ರಾಜಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಾರ್ಭಾರ್ಯಾಂಕ್ ಭೊಗ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಕಿತೆಂ ಕರ್ಚೆಂ? ರಾಯಾಚೆಂ ಫರ್ಮಾಣ್ ಪಾಳುಂಕ್ ಆಸಾ. ತಾಚಿ ಆಶಾ ಜ್ಯಾರಿ ಕರ್ತಲ್ಯಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣಿಂ ಉತರ್ ದೀವ್ನ್ ಜಾಲಾಂ. ಎಕಾಮೆಕಾ ಸಮಾಲೋಚನ್ ಕರ್ನ್ ತೆ ಹ್ಯಾ ನಿರ್ಧಾರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ರುಕಾನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಬರ್ಯಾ ಕಾಮಾಕ್ ಪ್ರತ್ಯುಪ್ಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್, ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ರೂಕ್-ದೆವಾಕ್ ಸಾತ್ ದೀಸ್ ಪೂಜಾ ಭೆಟೊವ್ಚ್ಯಾಂ. ಆಶೆಂ ಆಮಿ ರುಕಾಚೆಂ ರೀಣ್ ಫಾರಿಕ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಬರಿಂ ಜಾತಾ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೊ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಾಂಯ್ ಪಾತಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂನಾ. ಹಿ ಆಲೋಚನ್ ಸಕ್ಡಾಂಕ್ ಮೆಚ್ವಾಲಿ. ತ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಭೊಟಾಂಕ್ ಆಪೊವ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಸಾತ್ ದೀಸ್ ತ್ಯಾ ರುಕಾಕ್ ಪೂಜಾ ಭೆಟೊಂವ್ಚಿ ವಿಲೆವರಿ ಕೆಲಿ.

ಸಾತ್ ದಿಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪರತ್ ಕಾರ್ಭಾರಿ ಕಾಮಾಗಾರಾಂಕ್ ಆಪೊವ್ನ್ ಹಾಡ್ನ್ ಆಯ್ಲೆ. ಕಾತ್ರಂಕ್ ಕುರಾಡ್ ಉಕಲ್ತಾನಾ, ಪರತ್ ರೂಕ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. ""ತುಮಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾತ್ರಂಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕೆಲೊಚ್‌ಗಿ?"" ಮೋವ್ ತಾಳ್ಯಾನ್ ರೂಕ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್‌ಲಾಗ್ಲೊ. ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣಾಲೆ ಕಾರ್ಭಾರಿ. ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾತ್ರಿನಾಸ್ತಾನಾ ರಾವುಂಕ್ ತುಮ್ಕಾಂ ನಿರ್ದೋಗ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಹಿ ಮ್ಹಜಿ ಆಶಾ ಪುಣಿ ಆಯ್ಕಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಸಕ್ಲಾ ಮುಳಾಂತ್ ಕುರಾಡ್ ಫಾಲ್ನ್ ಕಾತರ್ಲಾಕಾತ್. ವಯ್ ಚಡೊನ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ಫಾಂಟೆ ಕಾತರಾ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಕ್ಲಾ ಆಸಾತ್ ತೆ ವ್ಹಡ್ ಫಾಂಟೆ ಕಾತರಾ. ಫಾಂಟೆ ಸಕ್ಲೆಡ್ ಕಾತರ್ನ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮುಳಾಕ್ ಕುರಾಡ್ ಫಾಲ್ನ್ ಕಾತರಾ. ಕಾರ್ಭಾರಿ ಮ್ಹಣಾಲೆ ತಶೆಂ ಕಾತರ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ನ್ಹಯ್? ಮ್ಹಜೆ ದುಕಿಚೆ ದಿಶೆನ್ ತೆಂ ಬರೆಂ ವ್ಹಯ್. ಪೂಣ್ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ! ಪಳೆ ಮ್ಹಜೆ ಭೊಂವ್ತಣಿ ಕಿತ್ಲೆ ಲ್ಹಾನ್ ರೂಕ್ ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ಮ್ಹಜೆ ಬರಿಚ್ ಮಜ್ಬುತ್ ರೂಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಸಾತ್ ತಿಂ ಝಾಡಾಂ. ಹಾಂವ್ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಫಾಂಟ್ಯಾಂ ಆನಿ ಪಾನಾಂ ಸಮೇತ್ ಕಿತ್ಲೊ ವಿಸ್ತಾರ್ ಆಸಾಂ. ಎಕ್‌ಚ್ ಪಾವ್ಲಿಂ ತಿತ್ಲೊ ಜಡ್ ಹಾಂವ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ಅಸ್ಕತ್ ಆಂಗಾರ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ತಿಂ ಸರ್ವ್ ಮರ್ತಲಿಂ. ದೆಕುನ್ ತಾಂಕಾಂ ಕಾಂಯ್ ದೂಕ್ ಜಾಯ್ನಾಶೆಂ, ತಿಂ ಝಾಡಾಂ ಮರನಾಶೆಂ, ಮ್ಹಜೆ ಫಾಂಟೆ ಎಕೆಕ್‌ಚ್ ಕಾತರಾ.

ರುಕಾಚಿಂ ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಯ್ಕುನ್ ಕಾರ್ಭಾರಿ, ತಶೆಂ ಕಾಮಾಗಾರ್ ಥಟಕ್ ಜಾಲೆ. ತಾಂಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ದುಕಾಂಚಿ ಝರ್ ಫುಟುನ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಬರಿಂ ಆಯ್ಲಿ. ಆಪುಣ್ ಮರತಾನಾಯ್, ಆಸ್‌ಪಾಸ್ಚ್ಯಾ ಝಾಡಾಂ-ರುಕಾಂ ವಿಶಿಂ ಕಿತ್ಲೊ ಹುಸ್ಕೊ!

ತೆ ಸಕ್ಲೆಡ್ ಪಾಟಿಂ ರಾವ್ಕೆರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ ಆನಿ ಫಡ್‌ಲ್ಲಿ ಗಜಾಲ್ ಆಸಾ ತಶಿಚ್ ತಾಣಿಂ ರಾಯಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿ. ರುಕಾಚ್ಯಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿ ಲಕ್ಷಣಾ ಮುಕಾರ್ ಅಪ್ಣಾಚೊ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಸ್ವಭಾವ್ ರಾಯ್ ವಳ್ಕಲೊ. ರುಕಾನ್ ಶಿಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲಿಸಾಂವಾ ದ್ವಾರಿಂ ತೊ ಪ್ರೇರಿತ್ ಜಾಲೊ. ತಿತ್ಲೊ ಬರೊ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ಚಿ ಆಲೋಚನ್ ತಾಣೆಂ ಸೊಡ್ಲಿ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್, ತ್ಯಾ

ರುಕಾ ಬರಿಂ, ಆಪ್ಲೆ ಪ್ರಣೆಚಿ ಜತನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಆಪ್ಣಾಕ್‌ಚ್ ತಾಣೆಂ ಸಮರ್ಪುನ್ ದಿಲೊ.

– ಫಾ| ಆಲ್ಫೋನ್ಸ್ ಡಿಲಿಮಾ

**ಆಶಯ್ :** ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ರೂಕ್ ಝಾಡಾಂ ಆಸಾತ್. ಆಜ್‌ಕಾಲ್ ಶಹರಾಂನಿ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ನ್ ವ್ಹಡ್ ಕಟ್ಟೀಣಾಂ ಬಾಂದುನ್ ಆಸ್ಲೆಂ ಆಮಿ ಪಳೆತಾಂವ್. ಹೆ ಕಾಣಿಯೆಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಬರಿಂ ಹರೈಕ್ ರೂಕ್ ಆಮ್ಚೆ ಲಾಗಿಂ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ನಾ. ತರಿಕ್‌ಯಿ ಆಮಿ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ತಾನಾ ತಾಚೆಂ ದೂಕ್ ಸಮ್ಜಲ್ಯಾಂವ್ ತರ್, ಆಮಿ ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ತೆನಾಂವ್, ಎಕಾವೆಳಾರ್ ಕಾತರ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಎಕಾ ರುಕಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ದೋನ್ ಝಾಡಾಂ ಲಾಯ್ಲಿಂ ತರ್, ಪಾಚ್ಚಿ ಪೃಥ್ವಿ ಜಿವಂತ್ ಉರ್ತಲಿ.

### I. ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ಮಜ್ಬುತ್ = ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ; ರಾಜಾಂಗಣ್ = ರಾಯಾಚೆಂ ಘರ್ದೆಂ ಆಂಗಣ್ ;  
ಕಾರ್ಭಾರಿ = ಕಾಮಾಚೆ ; ದೈವಿಕ್ = ದೆವಾಚೆ ;  
ಆಸ್ತೊ = ರಾವುಂಕ್ ಜಾಗೊ ; ರಾಜಾಂವ್ = ರಾಜ್ ನೀತ್ ;  
ಫರ್ಮಾಣ್ = ಆದೇಶ್ ; ರೀಣ್ = ಕೆಲ್ಲೆ ಉಪ್ಕಾರ್ ;  
ಕುರಾಡ್ = ಲಾಂಕುಡ್ ಕಾತ್ರಂಕ್ ವಾಪರ್ದೆಂ ಹಾತೆರ್.

### II ವಿರೋಧ್ ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್ :

|          |   |                      |         |   |                      |
|----------|---|----------------------|---------|---|----------------------|
| ಉಪ್ಕಾರ್  | x | <input type="text"/> | ಮಜ್ಬುತ್ | x | <input type="text"/> |
| ದೆಂವಾ    | x | <input type="text"/> | ಬರೆಂ    | x | <input type="text"/> |
| ಮೋವ್     | x | <input type="text"/> | ಆಶಾ     | x | <input type="text"/> |
| ಸ್ವಾರ್ಥಿ | x | <input type="text"/> | ದೀಸ್    | x | <input type="text"/> |

### III ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :

1. ಬನಾರಸಾಂತ್  ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾಚೊ ರಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.
2. ರಾಯಾಚ್ಯಾ ರಾಜಾಂಗಣಾಂತ್ ಮಸ್ತ್  ಆಸಾತ್.
3. ಕಾರ್ಭಾರಿ ರಾಯಾಕ್ ಭಾಸ್ ದೀವ್ನ್  ದೆಂವ್ಲೆ.
4. ಮ್ಹಜೆ ವಯ್ರ್  ಸಯ್ರ್ ಚಡುನ್ ಖೆಳ್ಳಾತ್.

5. ರಾಯಾಚೆಂ  ಪಾಳುಂಕ್ ಆಸಾ.

6. ಮ್ಹಾಕಾ ಸಕ್ಲಾ ಮುಳಾಂತ್  ಫಾಲ್ಸ್ ಕಾತರ್ನಾಕಾತ್.

7. ಮ್ಹಜೆ  ಎಕೆಕ್‌ಚ್ ಕಾತರಾ, ರುಕಾನ್ ಮ್ಹಳೆಂ.

8. ತಾಂಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ದುಕಾಂಚಿ  ಪುಟುನ್ ಮ್ಹಳೆ ಬರಿಂ ಆಯ್ಲಿ.

9. ರುಕಾನ್ ಶಿಕಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲಿಸಾಂವಾ ದ್ವಾರಿಂ ತೊ  ಜಾಲೊ.

10. ವಾವ್ರಾಕ್ ಆಪ್ಣಾಕ್‌ಚ್ ತಾಣೆಂ  ದಿಲೊ.

**IV ವೆಗ್ಳೆಂ ಲಿಂಗ್ ಬರಯ್ :**

ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ : ಚಲೊ - ಚಲಿ

ರಾಯ್

ಸೆವಕ್

ಶಿಕ್ಷಕ್

ಭಾವ್

ಆಜೊ

ವ್ಹಡಿಲ್ಸ್

ದಾಕ್ತರ್

ದಾದ್ಲೊ

**V ಹೆ ಸಬ್ದ್ ವಾಚ್, ಸಮ್ಜ್ ಆನಿ ಬರಯ್ :**

ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ : ಪಾನ್ - ಪಾನಾಂ

ಝಾಡ್

ಖಾಂಬೊ

ವರ್ಸ್

ಸುಕ್ಲೆಂ

ಜಣ್

ಫಾಂಟೊ

**VI ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ರಾಯ್ ಖಿಯ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಿಯೆತಾಲೊ?

2. ರಾಯಾನ್ ಕಿತೆಂ ಬಾಂಧುಂಕ್ ಚಿಂತ್ಲೆಂ?

3. ರಾಯಾನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ರಾಜಾಂಗಣ್ ಕಶೆಂ ಬಾಂಧುಂಕ್ ಚಿಂತ್ಲೆಂ?

4. ರೂಕ್ ಕಾಮಾಗಾರಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗಿಲಾಗ್ಲೆಂ?

5. ಕಾಮಾಗಾರಾಂನಿ ರುಕಾಚೆಂ ರೀಣ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಕೆಲೆಂ ?

6. ರುಕಾನ್ ಕಾಮಾಗಾರಾಂ ಲಾಗಿಂ ಕಿತೆಂ ವಿನಂತಿ ಕೆಲಿ?

7. ರುಕಾನ್ ರಾಯಾಕ್ ಕಸ್ಲೆಂ ಲಿಸಾಂವ್ ಶಿಕಯ್ಲೆಂ ?

8. 'ರುಕಾನ್ ರಾಯಾಕ್ ಲಿಸಾಂವ್ ಶಿಕಯ್ಲೆಂ' ಹ್ಯಾ ಪಾಠಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಮಿ ಕಿತೆಂ ಲಿಸಾಂವ್ ಶಿಕ್ತಾಂವ್?

**VII ರುಕಾಚೆಂ ಪಿಂತುರ್ ಸೊಡೊವ್ನ್ ತಾಕಾ ರಂಗ್ ಭರ್.**

**VIII ಪರಿಸರಾಂತ್ ಮ್ಹೆಳೆಂ ಕಶೆಂ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕ್ಲಾಶಿಂತ್ ಚರ್ಚೆ ಕರಾ.**

**IX ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಭೊಂವಾರಾಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ರೂಕ್-ಝಾಡಾಂ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ಆರಾಯ್.**

**X ಫಳ್ ವಸ್ತುಂಚ್ಯಾ ರುಕಾ ವಿಶಿಂ ಮಾಹೆತ್ ಆರಾವ್ನ್ ಪಿಂತುರಾಂ ಎಕ್ಘಾಂಯ್ ಕರ್.**

**XI ಆಮಿ ರೂಕ್-ಝಾಡಾಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಲಾಯ್ತೆ? ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಕಸಲೊ ಘಾಯ್ಲೊ ಮೆಳ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ವಿಶಿಂ ತುಜ್ಯಾ ಮಿತ್ರಾಕ್ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಬರಯ್.**



ಶೆಜಾರ್ಜಾ ರುಕಾರ್  
ಉಮ್ಕಳ್ತಾಂ ಹಾಂವ್  
ಹಿಂದೂ ಮ್ಹಜೆಂ ನಾಂವ್  
ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್  
ಧಾಕ್ಟಲ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಹಾವೊವ್ನ್  
ಸುರು ಕರ್ತಾಂ ಧಾಂವ್  
ಸರ್ತೆ ಪ್ರಕಾರ್  
ಭುರ್ಗಿಂ ತಿಂ  
ಬಸ್ತಾತ್ ಮ್ಹಜೆರ್  
ಧಲೊಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಜೆಂ ಕಾಮ್  
ತಕ್ಲೆ ವಯ್ರ್  
ಖೊಲ್ಯಾಂ ಪಾಕೆಂ  
ತರೀ



ಪಾವ್ಸಾಕ್ ಭಿಜ್ತಾಂ  
ವೊತಾಕ್ ಸುಕ್ತಾಂ  
ವಿಚಾರ್ತಲೊ ನಾ ಕೊಣ್  
ರುಕಾ ಫಾಂಟ್ಯಾಕ್  
ಚಡ್ಲೊಂ ಕೆದ್ನಾ  
ಬಾಂದ್ಲೊ ಕೊಣ್  
ಆಜೂನ್ ಘಟ್  
ಉರ್ಲಾಂ ಹಾಂವ್  
ಮ್ಹಜೆರ್ ಬಸುನ್  
ಧಲೊನ್ ಗೆಲ್ಲಿಂ  
ಭುರ್ಗಿಂ ಕಿತ್ತಿಂ  
ತಾಂಚೆಂ ಬರೆಂ ಜಾಂವ್

ಪೂಣ್ ಹಾಯ್!  
 ತವಳ್ ತಿಂ  
 ಕಿತೆಂಚ್ ನೆಣಾಸ್ಲಿಂ  
 ನೆಣ್ಣೆಂ ಬಾಳಾಂ  
 ಆತಾಂ ವಾಡೊನ್ ರಾವ್ಲ್ಯಾಂಕ್  
 ಜಾಣ್ಣೆಂ ಫಳಾಂ  
 ಝಗ್ಗೊನ್ ಪಡುನ್  
 ಲೆಕಾಂ ಘಾಲ್ತಾತ್  
 ರೂಕ್ ಪರ್ತುನ್  
 ಉಬೊ ಚಿರುನ್  
 ದುಡು ಜಮೊಂವ್ಕ್  
 ಹಾಂವ್‌ರೇ ಬಾವ್ಣೊ  
 ಅನಾಥ್ ಜಾತಾಂ  
 ಖಿಂತಿ ದುಖಿನ್  
 ಸುಸ್ಕಾರ್ ಸೊಡ್ತಾಂ  
 ಸುಟಯಾರೆ ಸುಟಯಾ ಮ್ಹಾಕಾ  
 ಆನಿ ಕುಶಿಚ್ಯಾ  
 ಸರ್ಕಾರಿ ಗುಡ್ಯಾ ವಯ್ಲ್ಯಾ  
 ರುಕಾಕ್ ಆಂದಿಯಾ  
 ಉಗ್ಡಾಸ್ ಮ್ಹಜೊ  
 ಆಯ್ಲೊ ತೆನ್ನಾಂ  
 ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ತುಮ್ಮಾಚ್ಯಾ  
 ಮ್ಹಜೆಶಿಂ ದಾಡುನ್  
 ದೀಸ್‌ಭರ್ ಖೆಳಯಾ

—ಸ್ವೇನ್‌ರೊ, ಅಜೆಕಾರ್

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ಸ್ವೇನ್ ರೋಶನ್ ತಾವ್ಲೊ (ಸ್ವೇನ್‌ರೊ) ಅಜೆಕಾರ್ಚೊ, ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಸಬಾರ್ ಮೊಟ್ಟ್ವೊ ಕಾಣಿಯೊ, ಕವಿತಾ ಆನಿ ಕಾದಂಬರಿ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಶಾತಿ ತಾಚಿ. ಯುವ ಪಿಳ್‌ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊವ್ಪಿ.

**ಆಶಯ್ :** ಸ್ವೇನ್‌ರೊ ಅಜೆಕಾರಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಕವನ್ ಎಕಾ "ಹಿಂದ್ವಾ" ಚಿಂ ಸ್ವಗತ್ ಉಲೊವ್ನ್ ಆಟಾಪ್ತಾ. ಹಿಂದ್ವೊ - ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಖೆಳುಂಕ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಏಕ್

ಸಾಧನ್, ದೋನ್ ರುಕಾಂಕ್ ವಾ ವ್ಹಡ್ ರುಕಾಚ್ಯಾ ಆಡ್ ಫಾಂಟ್ಯಾಕ್ ದೊರಿಯೆಚೊ ಹಿಂದ್ಲೊ ಬಾಂದ್ತಾತ್ ಆನಿ ಭುರ್ಗಿಂ ತಾಚೆರ್ ಬಸುನ್, ಧಲುನ್ ಖೆಲ್ತಾತ್. ಹಿಂದ್ಲಾಕ್ ಕಾನಡಿ ಭಾಷೆಂತ್ 'ಜೋಕಾಲಿ' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಬಸುನ್ ಭುರ್ಗಿಂ ಧಲ್ತಾತ್ ತಿ ಸಂಗತ್ ಹಿಂದ್ಲಾಕ್ ಸಂತೊಸಾಚಿ. ಆಜ್ಕಾಲ್ ರೂಕ್ ಕಾತರ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲ್ತಾ. ಹಿಂದ್ಲಾಕ್ ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಖಿಂತ್ ದೂಖ್ ಭೊಗ್ತಾ.

## ಅಭ್ಯಾಸ್

### I ಸಬ್ದಾಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಹಿಂದ್ಲೊ = ಪಾಳ್ಣೆಂ; (ಜೋಕಾಲಿ) ಧಲೊಂವ್ಚೆಂ - ಹೆಣೆಂ ತೆಣೆಂ ಹಾಲೊಂವ್ಚೆಂ  
ಪಾಕೆಂ = ಆಸ್ಲೊ ಘರ್ಲೆಂ ಪಾಕೆಂ

### II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚೆ ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್ :

- |                                   |                                   |
|-----------------------------------|-----------------------------------|
| 1. ದಾಕ್ಟೆಂ x <input type="text"/> | 2. ಬಸ್ತಾಂ x <input type="text"/>  |
| 3. ದೀಸ್ x <input type="text"/>    | 4. ನೆಣ್ಣೆಂ x <input type="text"/> |

### III ಅನ್ಯೊ ವಚನ್ ಬರಯ್ :

- |                                   |                                 |
|-----------------------------------|---------------------------------|
| 1. ಹಿಂದ್ಲೊ - <input type="text"/> | 2. ಖೊಲೊ - <input type="text"/>  |
| 3. ಭುರ್ಗೊ - <input type="text"/>  | 4. ಬಾಳ್ - <input type="text"/>  |
| 5. ಫಳ್ - <input type="text"/>     | 6. ಫಾಂಟೊ - <input type="text"/> |

### IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :

- ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್  ವ್ಹಾವೊವ್ನ್ ಸುರು ಕರ್ತಾಂ ಧಾಂವ್.
- ಭುರ್ಗಿಂ ತಿಂ ಬಸ್ತಾಂ ಮ್ಹಜೆರ್  ಮ್ಹಜೆಂ ಕಾಮ್.

3. ಪಾವ್ಲಾಕ್ ಭಿಜ್ತಾಂ ವೊತಾಕ್

4. ಅನಾಥ್ ಜಾತಾಂ ಖಿಂತಿ ದುಖಿನ್

ಸೊಡ್ತಾಂ.

**V ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್ :**

ಅ

ಆ

1. ಜಾಣ್ಣಿಂ

ಪಾಕೆಂ

2. ಉಬೊ

ಖೆಳಯಾ

3. ಖಿಂತಿ

ಫಳಾಂ

4. ರುಕಾಕ್

ಚಿರುನ್

5. ದೀಸ್‌ಭರ್

ದುಕಿನ್

6. ಖೊಲ್ಯಾಂ

ಅಂದಿರ್ಯಾ

**VI ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಹಿಂದ್ಲೊ ಖಿಯ್ಸ್‌ ಉಮ್ಕಳ್ತಾ?

2. ಹಿಂದ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕಿತೆಂ?

3. ಪಾವ್ಲಾಕ್ ಆನಿ ವೊತಾಕ್ ಹಿಂದ್ಲೊ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ?

4. ಹಿಂದ್ಲೊ ಕೊಣಾಕ್ ಚಡ್ ಆಕರ್ಷಿತ್ ಕರ್ತಾ?

**VII ಪದ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್;**

ಶೆಜಾರ್ನಾ ರುಕಾರ್ .....

..... ಧಾಂವ್

**VIII ಪಳೆ, ಸಮ್ಜ ಆನಿ ಬರಯ್ :**

1. ಹಿಂದ್ಲೊ ಪಾವ್ಸ್ತಾಕ್ ಭಿಜ್ತಾ

ವೊತಾಕ್  (ಸುಕ್ತಾ, ಹಾಸ್ತಾ)

2. ಹಿಂದ್ಲೊ ರುಕಾ ಫಾಂಟ್ಯಾಕ್ ಚಡ್ಲೊ.

ಚೆಡೊ ಹಿಂದ್ಲ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್  (ದಂವ್ಲೊ, ಧಾಂವ್ಲೊ)

3. ತಾಂಚೆಂ ಬರೆಂ ಜಾಂವ್

ಜಾಂವ್ಚೆಂ ನಾಕಾ (ಭೆರೆಂ, ಪಾಡ್)

4. ನೆಣ್ಣೆಂ ಬಾಳಾಂ

ಫಳಾಂ (ಜಾಣ್ಣೆಂ, ರುಚಿಕ್)

**IX ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಪಳೆ, ಸಮ್ಜ, ವಾಚ್ ಆನಿ ಬರಯ್ :**

ದೀಸ್‌ಭರ್ - ರಾತ್‌ಭರ್

ಸುಕೆ ಖೊಲೆ -  ಖೊಲೆ (ಜಿವೆ, ಪಾಚ್ಚೆ)

ಬಳ್ಳಂತ ತರ್ನಾಟೊ -  ತರ್ನಾಟೊ (ಸೊಬಿತ್, ಅಸ್ಕತ್)

ಪಯ್ಸ್ ಫರ್ -  ಫರ್ (ವ್ಹಡ್ಲೆಂ, ಲಾಗಿಂ)

ಲ್ಹಾನ್ ಚೆಕೊರ್ -  ಚೆಕೊರ್ (ವ್ಹಡ್, ಫಾಟ್‌ಮೂಟ್)

**X ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಪಳೆ, ಸಮ್ಜ, ವಾಚ್ ಆನಿ ಬರಯ್ :**

ಎಕ್ ಭುರ್ಗೊ ಆಯ್ಲೊ ಸಬಾರ್ ಭುರ್ಗಿಂ ಆಯ್ಲಿಂ

ಎಕ್ ಗಾಯ್ ಆಯ್ಲಿ

ಎಕ್ ಸುಕ್ಲೆಂ ಗಾಯ್ತಾ

ಎಕ್ ನೆಣ್ಣೆಂ ಬಾಳ್

ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ತುಜ್ಯಾ ದಾಡ್

ಹಾಂವ್ ಬಾವ್ವೊ ಅನಾಥ್

ಸರ್ಕಾರಿ ಗುಡೊ ಆಸಾ

**XI ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ಉರನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಸಬ್ ಕಾಡ್:**

1. ಹಿಂದ್ಕೊ, ಆಪಾಲಿಪಾ ಚೆಡೊ, ಕಬಡ್ಡಿ

2. ಫುಲ್, ಫಳಾಂ, ಪಾನಾಂ, ಸುರ್ಯೊ

3. ಗುಡೊ, ನ್ಹಂಯೊ, ದೊಂಗೊರ್, ರೂಕ್

4. ಬಸ್, ನಾಚ್, ಊಟ್, ವಾಟ್ಲೆ

5. ಖೆಳ್, ನೀದ್, ಖಾಣ್, ಮನಿಸ್

**XII ವಾವ್ರ್ :**

1. ಹಿಂದ್ಕೊ ತುವೆಂ ಖಿಂಯ್ಸರ್ ಪಳೆಲಾಂ ಬರಯ್ ?

2. ಹಿಂದ್ಕೊಚೆರ್ ಖೆಳ್ತಾನಾ ತುಜೊ ಅನುಭವ್ ಕಸಲೊ ಬರಯ್?

**XIII ಹಿ ವಳೆರಿ ಪುರ್ತಿ ಕರ್ :**

| ಕ್ರಿಕೆಟ್ | ಇಕ್ರಾ ಜಣ್ | ಬ್ಯಾಟ್ ಬೊಲ್ ವಿಕೆಟ್ | ಸ್ಪೀಡಿಯಮ್ |
|----------|-----------|--------------------|-----------|
| ಫುಟ್ಬಾಲ್ |           |                    |           |
| ಕಬಡ್ಡಿ   |           |                    |           |
| ಟೆನಿಸ್   |           |                    |           |

**XIV ಗಾಂವಾಂತ್ ಖೆಳ್ಚ್ಚಾ ಹೆರ್ ಖೆಳಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಕ್ಲಾಶಿಂತ್ ಉಲಯ್.**



ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಸಕಾಳಿಂ ಅದೆಸಾ ಪೆರೆಗಿನಾಕ್ ದೊಳೆ ಧಾಂಪುನ್ ಭಾಸ್ ದಿಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜುವಾಂವ್ ಶೀದಾ ಘರಾ ಗೆಲ್ಲೊ. ತಾಚೆ ಮತಿಂತ್ ಸಬಾರ್ ದುಬಾವ್, ಕಾವ್ಣೆಣಿಯಿ ಭೊಗ್ತಾಲಿ. ಶೆಕಿಂ, ಆದ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಜಾಲ್ಲಿ ಚೂಕ್ಚ್ ಪುರೊ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್, ಬಾಪಾಯ್ಚ್ಯಾ ಕುಡಾಕ್ ತೊ ಗೆಲ್ಲೊ, ಆನಿ ಕಾಂಯ್ಚ್ ಲಿಪಯ್‌ನಾಸ್ತಾನಾ, ಪೆರೆಗಿನಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಆನಿ ಆಪ್ಲೆ ಭಾಸ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸಗ್ಳಿ ಗಜಾಲ್, ಆಸಾ ತಶಿ ಬಾಪಾಯ್ಚ್ಯಾ ತಾಣೆಂ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿ. ತಿ ಆಯ್ಕುನ್ ಬಾಪುಯ್ ಥೊಡೊ ವೇಳ್ ಗರಮ್‌ಸೊ ಜಾವ್ನ್ ಉಸ್ಕಡ್ಲೊ ಆನಿ ಮೌನ್ ರಾವ್ಲೊ.

‘ಮ್ಹಜಿ ಚೂಕ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಸಿಇಸೊರ್ ಪಾಯ್?’ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ ಪುತಾನ್ ಬಾಪಾಯ್ ಲಾಗಿಂ. ‘ಉಚಾರ್, ಫರ್ಮಾಯ್, ಆತಾಂ ಹಾಂವೆಂ ಕಶೆಂ ಆನಿ ಕಿತೆಂ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್?’

‘ಆತಾಂ ವಿಚಾರ್ತಾಯ್ ಪುತಾ, ಆತಾಂ ವಿಚಾರ್ತಾಯ್!’ ಮ್ಹಳೆಂ ಬಾಪಾಯ್ಚೆ ಚಿಕ್ಕೆ ಶಿಣುನ್, ‘ಪಯ್ಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ತ್ಯಾ ಪೆರೆಗಿನಾಚಿ ತುಕಾ ಆದ್ಲಿ ಕಸಲಿಚ್ ವಳಕ್-ಪಾಳಕ್ ನಾತ್ಲಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ತೊ ಎಕ್ಲೊ - ಕಶೆಂಯ್ ಜಾಂವ್ - ಖುನಿ ಆಧಾರುನ್ ಪರಾರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಕಳ್ತಚ್, ತುವೆಂ ತಾಚಿ ಇಷ್ಟಾಗತ್ ಕರ್ಚಿ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ದುಸ್ರೆ ಸುವಾತೆರ್ ತೊ ತೆ ಆಂಜೆಲಾ ಮಾವೈಚೊ ಪೂತ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಗೊಮ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ತಾಕಾ ಕಸಲಿಯ್ ಮಜತ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ.’

‘ಪುಣ್ ಸಿಇಸೊರ್ ಪಾಯ್, ತಾಣೆಂ ಮ್ಹಜೆಂ ತೊಂಡ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಆನಿ ತುಂ ಮ್ಹಜೊ ಪಾಯ್ ಮ್ಹಳೆಂ ಜಾಣಾ ಜಾವ್ನ್ ಇಷ್ಟಾಗತೀಚೊ ಆಡ್ಲೊಸ್ ಮಾಗ್ಲೊ ಆನಿ ತಿತ್ಲೊ ದುಡು ಮ್ಹಜೆ ಲಾಗಿಂ ದಿಲೊ.’

ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಮ್ಜತಾ, ಮ್ಹಜ್ಯಾ-ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಚೊ ಹಿತ್ವಾರ್ ಆನಿ ಮಾನ್ ಕಿತ್ಲೊ ಆಸಾ, ಚಿಂತ್ನೆನ್, ಸಬ್ದಾನ್ ಆನಿ ಕರ್ನಿನ್ ದೆವಾಕ್ ಮೆಚ್ವಾಸಾರ್ಕೆಂ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾನಾಚೆಂ ಮಾಪನ್

ತೆಂ. ಪೂಣ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆತಾಂ ನಿಮಾಣೆ ಆಗ್ಲಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ಬೊಟಾಂ ಘಾಲ್ಚೆಂ ವಾ ಭುಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಆಸ್ವೆಲಾಕ್ ದಾಡ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ ಮೇಟ್ ತುವೆಂ ಕಾಡ್ಲಾಂಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ.'

ತರ್ ಕಿತೆಂ ಕರುಂ ಪಾಯ್'

'ವೆಗ್ಳೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾಕಾಯ್, ಜಾಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಗೆಲಾಂ, ಸೊಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕುಟ್ಮಾಂತ್, ಏಕ್ ಪಾಪ್ಲಿಂ ದಿಲ್ಲೊ ಇಷ್ಟಾಗ್ತೆಚೊ ಹಾತ್ ಪಾಟಿಂ ಕಾಡಿನಾಂತ್. ಏಕ್ ಪಾಪ್ಲಿಂ ದಿಲ್ಲಿ ಮಜತೆಚಿ ಭಾಸ್ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಮೊಡಿನಾಂತ್. ದೆಕುನ್ ಆಜ್ ತುವೆಂ ತುಜ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಇಷ್ಟಾನ್ ವಿಚಾರ್ಲೆ ಪರ್ಮಾಣೆಂಚ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಆಪಾಯ್ ಆಸಾ ಖರೆಂ. ಪೂಣ್ ತುಂ ಮ್ಹಜೊ ಪೂತ್ - ನ್ಹಯ್ಚ್ ಅಪಾಯಾಂಕ್ ನಾ ಭಿಯೆಂವ್ಚೊ ಬಗಾರ್ ಅಪಾಯ್ ಸೊದುನ್ ವೆಚೊ. ತುವೆಂ ವಚುಂಕ್ ಜಾಯ್. ದೇವ್ ಆಸಾ....'

- ಖಡಪ್

ಲೇಖಕಾಚಿ ವಳಕ್ ಆನಿ ಆಶಯ್ : 'ಖಡಪ್' ಲಿಕ್ಲೆ ನಾಂವಾನ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಮಹಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ್ ವಿನೆಂಟ್ ಜೋನ್ ಪೀಟರ್ ಸಲ್ದಾಣ್ (ವಿಶೆಂತ್ ಜುವಾಂವ್ ಪೆದ್ರು ಸಲ್ದಾಣ್) ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಮಹಾನ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೊವ್ನ್ ಅಮರ್ ಜಾಲಾ. 1925 ಇಸ್ವೆಚೆ ಜೂನ್ 9 ತಾರಿಕೆರ್ ಒಮ್ಮೂರ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಸಲ್ದಾಣ್ಣಾ ಆನಿ ತೆರೆಜಾ ಸಲ್ದಾಣ್ಣಾ ಹಾಂಕಾಂ ತೊ ಜಲ್ಮಲೊ. ವಿಜೆಪಿನ್ ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚೆ ಚರಿತ್ರೆ ಸಂಬಂದಿ ಲಾಂಬ್ ಲಾಂಬ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕಾದಂಬರಿ ಬರಯ್ಲಾತ್. ದೆವಾಚೆ ಕುರ್ಪೆನ್, ಸೊವೊ ಸುಂಗಾರುನ್, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಚೊ ಬಾಲ್ತಾಜರ್, ಸರ್ದಾರಾಂಚಿ ಸಿನೊಲ್ ಕಾದಂಬರಿ. ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನಾ ವಿರೋಧ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೊ ಸಂಘರ್ಷ್ ತಾಣೆಂ ವಿವರಲಾ. ತಶೆಂಚ್ ಸಾಯ್ಬಾ ಬೊಗೊಸ್, ವಾಂಜೆಲಾಚೆ ವಾಟೆರ್, ಪುರ್ವಜ್ ಪರ್ದೆಶಾಂತ್, ಯಾ ತರೀ ಮಂಗಲಾಪುರಿ, ಜಿವೊ ವ ಮೆಲ್ಲೊ ಹ್ಯಾ ಪಾಂಚ್ ಪುಸ್ತಕಾಂನಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಇನ್‌ಕ್ವಿಜಿಸಾಂವಾಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಕಷ್ಟಾಂ ವಿಶಿಂ ವಿವರಲಾಂ. ಹೆ ಮಹಾನ್ ಸಾಂಕ್ರಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ವಾಂಟೊ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲಾ. ಕಪಿತಾನ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾಚೊ ಪೂತ್ ಜುವಾಂತ್ ವಾಟೆರ್ ವೆತಾನಾ ಏಕ್ ಮಾಲ್ ಕ್ರಿಯಾದ್ ಪೆರೆಗ್ರಿನ್ ತಾಕಾ ಮೆಳುನ್ ಇಷ್ಟಾಗ್ತೆಚೊ ಆಧಾರ್ ವಿಚಾರ್ತಾ. ತೆ ವೆಳಿಂ ಸಬಾರ್ ಕಷ್ಟಾಂಕ್ ಪಡ್ಚೆಂ ಭೈಂ ಆಸ್ಲಾರ್ಯಾಯಿ ಜುವಾಂವ್ ಇಷ್ಟಾಗ್ತೆಚೊ ಆಧಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ತಾ. ತೆ ವಿಶಿಂ ಬಾಪಾಯ್ ಪುತಾಕ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಸಮ್ಜಣಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ.

## ಅಭ್ಯಾಸ್

### I ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಸಿಇಗೊರ್ - ಮಾನಾಚೊ ಮನಿಸ್ (ಪುಡ್ತುಗೇಜ್ ಭಾಶೆ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಾ)

ಮಜತ್ - ಕುಮಕ್

ಪಾಯ್ - ಬಾಪುಯ್

ಬಿಲ್ಕುಲ್ - ಕೆದಿಂಚ್

ಗರಮ್‌ಸೊ - ಹುನ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾಗಾನ್

ಪೆರೆಗ್ರಿನ್ - ಪಾತ್ರಿ, ಖೊಟೊ ಮನಿಸ್

ಪರಾರ್ ಜಾ - ಧಾಂವುನ್ ವಚ್

ಮಜತ್ - ಕುಮಕ್

ಆಡ್ವೋಸ್ - ಆಧಾರ್, ವಿನವ್ವಿ

ಹಿತ್ತಾರ್ - ಘನ್, ತಾಂಕ್, ಬಳ್

ಧಾಡ್ - ಪ್ರತಿರೋದ್

ಧಾಂವ್ - ದಾಂವ್ವಿ

ಗೊಮ್ಮಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ - ಕಳಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್

**II ವಿರೋಧ್ ಸಬ್ ಬರಯ್ :**

|         |                      |           |                      |
|---------|----------------------|-----------|----------------------|
| 1. ದೀಸ್ | <input type="text"/> | 2. ಸಬಾತ್  | <input type="text"/> |
| 3. ಚೂಕ್ | <input type="text"/> | 4. ಪಯ್ಲೆಂ | <input type="text"/> |
| 5. ಈಷ್  | <input type="text"/> |           |                      |

**III ಅನ್ಯಲಿಂಗ್ ರೂಪ್ ಬರಯ್ :**

|          |                      |          |
|----------|----------------------|----------|
| ಬಾಪುಯ್   | <input type="text"/> | ಮೆಸ್ತ್ರಿ |
| ಮುಖೆಲಿ   | <input type="text"/> | ಘರ್ಮಾರ್  |
| ಮಾನೆಸ್ತ್ | <input type="text"/> | ಶೆಜಾರಿ   |
| ವಾಚ್ಚಿ   | <input type="text"/> | ಪೂತ್     |

**IV ಅನ್ಯ ವಚನ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :**

|        |                      |        |                      |
|--------|----------------------|--------|----------------------|
| ಭಾಸ್   | <input type="text"/> | ಚೂಕ್   | <input type="text"/> |
| ಗಜಾಲ್  | <input type="text"/> | ಮ್ಹಜೆಂ | <input type="text"/> |
| ತೊಂಡಾಂ | <input type="text"/> | ಮೆಟಾಂ  | <input type="text"/> |

**V ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್ :**

|                   |          |                      |
|-------------------|----------|----------------------|
| ತ್ಯಾ ಪೆರೆಗ್ರಿನಾಚಿ | ಹಿತ್ತಾರ್ | <input type="text"/> |
| ಮಿನಿ ಆಧಾರುನ್      | ವಳಕ್     | <input type="text"/> |
| ಇಷ್ಟಾಗತೆಚೊ        | ಬೊಟಾಂ    | <input type="text"/> |

ಆಮ್ಚ್ಚ ನಾಂವಾಚೊ

ಪರಾರ್

ಆಗ್ಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್

ಆಡ್ಲೊಸ್

**VI ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚ್ ಆನಿ ಸಮ್ಜ :**

ವೆಗ್ಳೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾಕಾಯ್ = ದುಸ್ರೆಂ ಕರಿನಾಕಾ

ಆಪಾಯ್ ಆಸಾ ಖರೆಂ = ಖರ್ಯಾನ್ ಆಪಾಯ್ ಆಸಾ

ನಾ ಭಿಯೆಂವ್ಚೊ = ಭಿಯೆನಾತ್‌ಲ್ಲೊ

**VII ವಾಚ್, ಪಳೆ, ಸಮ್ಜ ಆನಿ ಬರಯ್ :**

ಕಾಡ್ - ಕಾಡ್ಲಾಂ -ಕಾಡುಂನಾಂಯ್ - ಕಾಡ್ನಾಕಾ

ಹಾಡ್ -

ಕರ್ -

ನಾಚ್ -

ಜೀವ್ -

ದಿ -

**VIII ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಎಕಾಚ್ ಸಬ್ದಾನ್ ಸಾಂಗ್ :**

ಅ. ದೊಗಾಂ ಇಷ್ಟಾಂ ಮದೆಂ ಆಸ್ಚೊ ಸಂಬಂಧ್

(ರಾಗ್/ಮೋಗ್/ಇಷ್ಟಾಗತ್)

ಆ. ಆಮಿ ದೊನ್ಬಾರಾಂ ಭುಕೆಕ್ ಖಾತಾಂವ್ ತೆಂ ಶಿತ್ ನಿಸ್ತೆಂ ಆನಿ ಹೆರ್ ವಸ್ತು

(ಲೊಣ್ಣೆಂ / ಕಡಿ / ಜೆವಣ್)

ಇ. ಸುರ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಪಡ್ಲೊ ಉಜ್ವಾಡ್

(ಕಾಳೊಕ್ / ಆಂದ್ಕಾರ್ / ವತ್)

ಈ. ರಾತಿಂ ಆಸಾ ಜಾತಾ ತೊ ಕಾಳೊಕ್

(ಕಾಳ್ಸಾಣ್ / ಸಾವಿ / ಆಂದ್ಕಾರ್)

**IX ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :**

1. ಇಷ್ಟಾಗತಿಚೊ

ಪಾಟಿಂ ಕಾಡಿನಾಂತ್.

2. ತುಜ್ಯಾ ತ್ಯಾ

ವಿಚಾರ್ಲೆ ಪರ್ಮಾಣೆಂಚ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

3. ಮಜತೆಚಿ

ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಮೊಡಿನಾಂತ್

4. ಮ್ಹಜೊ ಪೂತ್

ಸೊದುನ್ ವೆಚೊ.

**X ದಾಕ್ಟೊ ಪಳೆ ಆನಿ ಸವ್ವ :**

ದೆವಾಚೆಂ ಮಂದಿರ್ - ದೇವ್‌ಮಂದಿರ್

ರಾಂದ್ಪಾಚೆಂ ಕೂಡ್ - ರಾಂದ್ಪಾ ಕೂಡ್

**XI ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೆ ನಾಮ್‌ಪದ್, ಕ್ರಿಯಾಪದ್, ವಿಶೇಷಣ್ ಆನಿ ಸರ್ವನಾಮ್ ಪದ್ ವಾಚುನ್ ಸಕಯ್ಲ್ ಬರಯ್ :**

1. ತುಮ್ಕಾಂ ಗೊಂಯ್ ವೆತಾನಾ ಬರಿಂ ಬರಿಂ ಝಾಡಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

2. ಆಮಿ ರಯ್ಲಾರ್ ಬಸುನ್ ಬೆಂಗ್ಳುರ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ವೆಗಿಂ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಂವ್.

ನಾಮ್‌ಪದ್ :

ವಿಶೇಷಣ್

ಕ್ರಿಯಾಪದ್ :

ಸರ್ವನಾಮ್

**XII ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :**

ತೊ, ತಿಕಾ, ತುಂ, ತಾಚೆಂ, ತಿಚೆಂ, ತಾಕಾ

1. ಸಿಸಿಲ್ ಬಾಯ್ ಆಯ್ಲಿ, ಹೆಂ  ಪೊತೆಂ.

2. ಸಿರಿಲ್ ಥಂಯ್ ಆಸಾ.  ಹಾಂಗಾ ಆಪಯ್

3.  ಪಣಸ್ ಪಡ್ಲೊ.

4.  ಪೊತೆಂ ಪಿಂದ್ಲಾಂ

5. ರಾಜು,  ಥಂಯ್ ವಚ್.

6.  ಚರ್ಕೊ ಬರೆಂ ಖೆಳ್ತಾ.

7. ಮಿರಾ ರಡ್ಲಿ,  ಖಾಂವ್ಕ್ ದಿ.

**XIII ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪ್ ದಿ:**

1. ಪುತಾನ್ ಕೊಣಾಕ್ ಇಷ್ಟಾಗತ್ ಭಾಸಾಯಿಲ್ಲಿ?

2. ಬಾಪಾಯ್ಕ ಪುತಾನ್ ಇಷ್ಟಾಗತ್ ಭಾಸಾಯಿಲ್ಲೆಂ ಕಶೆಂ ದಿಸ್ಲೆಂ?

3. ಪುತಾ ಲಾಗಿಂ ಇಷ್ಟಾಗತ್ ಮಾಗ್ಲೆಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಕೊಣಾಚೊ ಪೂತ್?

4. ಇಷ್ಟಾಗತಿ ವಿಶಿಂ ಪುತಾಕ್ ಬಾಪುಯ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ?

**XIV ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ?**

1. ಮ್ಹಜಿ ಚೂಕ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಸಿಇಗೂರ್ ಪಾಯ್?

2. ಆತಾಂ ವಿಚಾರ್ತಾಯ್ ಪುತಾ, ಆತಾಂ ವಿಚಾರ್ತಾಯ್?

3. ತರ್ ಕಿತೆಂ ಕರುಂ ಪಾಯ್?

4. ವೆಗ್ಳೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಾಕಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಗೆಲಾಂ.

**XV ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ದಾಳಾ ವಿಶಿಂ ಪಾಂಚ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಬರಯ್.**

**XVI ಇಷ್ಟಾಗತಿಚ್ಯಾ ಮಹತ್ವಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರಯ್.**

**XVII ತುಜ್ಯಾ ಇಷ್ಟಾ / ಇಷ್ಟಾಣಿಚೆ ಪಾಂಚ್ ಗೂಣ್ ಬರಯ್.**



(ಪ್ರಕಾಶ್ ಘರಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ಲೊಚ್, ದೆಂಕ್ಲೆ ಘಾಲ್ಸ್)

ಪ್ರಕಾಶ್ : ಕಿತ್ತೆ ಪಾವ್ವಿಂ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ, ಹಾಂವ್ ಘರಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ಘರಾಂತ್ ಆವಾಜ್ ಆಸುಂಕ್ ನಜೊ ಮ್ಹಣ್, ಥಂಡ್ ಬಸಾ.

ಮೀನಾ ಆನಿ ಅಮಿತ್ : (ದೊಗಾಂಯ್ ಭಿಯಾನ್ ಆವಯ್ಚ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಲಿಪ್ತಾತ್)

ಅನಿತಾ : ಜೆವಣ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾ, ತುಂ ನ್ಹಾವ್ನ್ ಯೆ, ಮಾಗ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣುನ್ ಜೆವ್ಯಾಂ.

ಪ್ರಕಾಶ್ : (ರಾಗಾನ್) ತುಜೆಂ ಮಾಗ್ಲೆಂ ರಜಾರ್ ಮುಗ್ಗಾಲ್ಲೆಂ ನಾ.

ಅನಿತಾ : ವ್ಹಯ್, ದೆವಾಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಆಮಿ ಎದೊಳ್ ಆಶಿಂ ಆಸಾಂವ್

ಪ್ರಕಾಶ್ : (ರಾಗಾನ್ ಮಾರುಂಕ್ ವೆತಾ) ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಯ್, ದೇವ್ ದಿತಾಗಿ ತುಕಾ, ತಾಂದುಳ್, ದಾಳ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ವಸ್ತು?

(ದೊಗಾಂಯ್ ಭುರ್ಗಿಂ ಆವಯ್ಕ್ ಆರಾವ್ನ್ ಧರ್ತಾತ್)

(ಪ್ರಕಾಶ್ ನ್ಹಾಯ್ಸಾನಾ, ಶೀದಾ ನಿದುಂಕ್ ವೆತಾ)

ಅನಿತಾ : ಮೀನಾ, ಅಮಿತ್ ಯೆಯಾ ಪುತಾ, ಮಾಗ್ಲೆಂ ಕರ್ಯಾಂ. (ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಗ್ಲೆಂ ಕರ್ತಾತ್. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜೇಂವ್ಕ್ ವೆತಾತ್)

(ತಿತ್ಲ್ಯಾರ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಉಟುನ್ ಯೆತಾ. ಶಿತ್ ಆನಿ ದಾಳ್ ಮಾತ್ ವಾಡ್ಲಿ ಪಳೆವ್ನ್)

ಪ್ರಕಾಶ್ : ತುಕಾ... ಬರೆಂ ರಾಂದುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾಂಗಿ? ಕೆದಳಾಯ್ ಹೆಂಚ್, ಹೆಂ ಕೊಣೆಂ

ಖಾಂವೆಂ?

(ಬಶಿ ಲೋಟುನ್, ಉಟ್ಟಾ)

(ಸಕ್ಲಾಂ ನಿದುಂಕ್ ವೆತಾತ್)

ಮೀನಾ : (ಸವೆ ಕ್ಲಾಶಿಂತ್ ಶಿಕ್ಷೆಂ ಭುರ್ಗೊಂ)

(ನೀದ್ ಯೆನಾ)

ಮಾಯ್, ಬಾಬ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಅಶೆಂ ಕರ್ತಾ. ಸಕಾಳಿಂ ಇತ್ಲೊ ಬರೊ ಆಸ್ತಾ. ಆಮ್ಚೆ ಕಡೆ ಬರೆಂ ಕರ್ನ್ ಮೊಗಾನ್ ಉಲಯ್ತಾ ರಾತಿಂ ಯೆತಾನಾ ಕೆದಾಳಾಯ್ ರಾಗ್ ಕರ್ತಾ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮಾಯ್?

ಅನಿತಾ : ತುಕಾ ತೆಂ ಸಮ್ಜನಾ ಪುತಾ, ತುಂ ಆತಾಂ ನಿದೆ ಬಾಳಾ.

ಮೀನಾ : ಮಾಯ್, ಮ್ಹಾಕಾ ಸಗ್ಳೆಂ ಸಮ್ಜತಾ, ಸಾಂಗ್ ಮಾಯ್, ಮ್ಹಜೆಂ ಇಷ್ಟಿಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲೆಂ : ""ತುಜೊ ಬಾಬ್ ಸದಾಂ ಪಿಯೆತಾ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಜೊ ಬಾಬ್ ಸಾಂಗ್ತಾಲೊ"" ಮಾಯ್, ಬಾಬ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಿಯೆತಾ?

ಅನಿತಾ : ಪುತಾ, ಬಾಬ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆತಾ.

ಮೀನಾ : ಸೊರೊ ಪಿಯೆಲ್ಯಾರ್ ಮನಿಸ್ ಬದಲ್ತಾಗೀ ಮಾಯ್?

ಅನಿತಾ : ವ್ಹಯ್ ಪುತಾ, ಸೊರೊ ಏಕ್ 'ಅಮಾಲ್' ವಸ್ತ್. ಪಿಯೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ಹೆಂ ಅಮಾಲ್ ಶೀದಾ ತಕ್ಲೆಕ್ ಚಡ್ತಾ. ಮನಿಸ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಸಂತುಲನ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ತಾ. ತೊ ಕಿತೆಂ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಳೆಂ ತಾಕಾಚ್ ಕಳಿತ್ ಆಸನಾ.

ಮೀನಾ : ಪೂಣ್ ಮಾಯ್, ಬಾಬ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಿಯೆತಾ?

ಅನಿತಾ : ಪುತಾ, ತುಜೊ ಬಾಬ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಿಯೆತಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಿತ್ ನಾ. ತರ್ಯಿ ಮನಿಸ್ ಕಷ್ಟ್ ಯೆತಾನಾ, ಘರಾಂತ್ ಝಗ್ಡೆಂ ಆಸ್ಲಾರ್, ಕಾಮ್ ಬರೆಂ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಸವಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪಿಯೆತಾ ಮ್ಹಳೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಆಯ್ಕಲಾಂ.

ಮೀನಾ : ತರ್ ಹಾಂವ್ ಘಾಲ್ಯಾಂ ಸಕಾಳಿಂ ಬಾಬಾಲಾಗಿಂ ವಿಚಾರ್ತಾಂ ""ತುಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆತಾಯ್?""

ಅನಿತಾ : ಜಾಯ್ತ್ ಪುತಾ, ಆತಾಂ ಆಮಿ ನಿದ್ಯಾಂ.

(ಸಕಾಳಿಂ ಉಟುನ್, ತೊಂಡ್ ಧುವ್ನ್ ಕಾಫಿ ಪಿಯೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮೀನಾ ಬಾಪಾಯ್ ಲಾಗಿಂ ಮೊಗಾನ್ ಬಸ್ತಾ. ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕರ್ತಾ.)

ಮೀನಾ : ಬಾಬಾ, ತುಂ ಮ್ಹಜೊ ಬರೊ ಬಾಬ್ ನೈಂಗೀ?

ಪ್ರಕಾಶ್ : ವ್ಹಯ್ ಪುತಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ತುಂ ಆನಿ ಅಮಿತ್ ಭೋವ್ ಚಡ್ ಮೊಗಾಚಿಂ.

ಮೀನಾ : ಪೂಣ್ ಬಾಬಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ ತುಂ ಅಮ್ಚೊ ಮೋಗ್‌ಚ್ ಕರಿನಾಂಯ್. ತುಂ ಮಾಯ್‌ಚೊಯ್ ಮೋಗ್ ಕರಿನಾಂಯ್.

ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾ ಪುತಾ, ತಶೆಂ ಮ್ಹಣನಾಕಾ ಹಾಂವ್ ತುಮ್ಚೊ ಸಕ್ಡಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ಕರ್ತಾಂ.

ಮೀನಾ : ತರ್ ಬಾಬಾ, ತುಂ ಹರೈಕ್ ಸಾಂಜೆರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಮ್ಚೆಲಾಗಿಂ ರಾಗ್ ಕರ್ತಾಯ್? ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮಾಂಯ್ಕ್ ಮಾರುಂಕ್ ಯೆತಾಯ್?

ಪ್ರಕಾಶ್ : (ಜಾಪ್ ನಾ)

ಮೀನಾ : ಸಾಂಗ್ ಬಾಬಾ, ಸಾಂಗ್ ಬಾಬಾ.

ಪ್ರಕಾಶ್ : (ಉಟುನ್ ಚಲ್ತಾ)

ಮೀನಾ : ಬಾಬಾ ಹಾಂವ್ ಜಾಣಾಂ; ಮಾಯ್ನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ.....

ಪ್ರಕಾಶ್ : ಪುತಾ, ತೆಂ ಆಸುಂ, ತ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನಾಕಾ.

ಮೀನಾ : ಬಾಬಾ, ತುಕಾ ಕಸಲಿಯ್ ಬೆಜರಾಯ್ ಆಸಾಗೀ, ಖಿಂತ್ ಆಸಾಗೀ? ಆಮಿ ಬರಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ನ್ಹಯ್‌ಗೀ?

ಪ್ರಕಾಶ್ : ತಶೆಂ ನ್ಹಯ್ ಪುತಾ?

ಮೀನಾ : ತುಮಿ ಆಜ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಾಂಗಜೆ ಬಾಬಾ, ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಇಷ್ಟಿಣ್ಯಾಂಕ್ಯಾ ತುಂ ಸೊರೊ ಪಿಯೆತಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ಲಜ್ ದಿಸ್ತಾ.

ಪ್ರಕಾಶ್ : ಪುತಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ಲ್ಹಾನ್ ಥಾವ್ನ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆಂವ್ಚಿ ಸವಯ್ ಜಾಲ್ಯಾ, ಮ್ಹಜೊ ಬಾಬ್‌ಯ್ ಪಿಯೆತಾಲೊ, ತಾಚೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಹಾಂವ್‌ಯ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ಲೊಂ.

ಮೀನಾ : ತರ್ ಬಾಬಾ, ಅಮಿತ್ ವ್ಹಡ್ ಜಾತಾನಾ ಸೊರೊ ಪಿಯೆಲೊ ತರ್!

ಪ್ರಕಾಶ್ : ನಾ, ನಾ, ಅಮಿತಾನ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ನ್ಹಜೊ! (ಅಮಿತ್, ಅಮಿತಾಕ್ ಆಪಯ್ತಾ)

ಅಮಿತ್ : ಕಿತೆಂ ಬಾಬಾ ಆಪಯ್ಲೆಂಯ್‌ಗೀ?

ಪ್ರಕಾಶ್ : (ಅಮಿತಾಕ್ ಪೊಟ್ಲಿನ್ ಧರ್ನ್) ಅಮಿತ್, ತುಂ ಬರೊ ಭುರ್ಗೊಮೂ? ತುಂ ತುಜ್ಯಾ ಬಾಬಾಬರಿಂ ಪಿಯೆಂವ್ಚೆನಾಯ್‌ಮೂ?

ಅಮಿತ್ : (ಕಾಂಯಿಚ್ ಕಳನಾಸ್ತಾನಾ) ಬಾಬಾ, ತುಂ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಯ್ ತೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಳನಾ.

ಮೀನಾ : ಬಾಬ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆತಾ ನೇ, ಲ್ಹಾನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಆಬಾಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೊ ಖಿಯ್. ತುಂಯ್ ಆತಾಂ ಬಾಬಾನ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚೆಂ ಪಳೆತಾಯ್‌ನೇ? ತುಂಯ್ ವ್ಹಡ್ ಜಾತಚ್ ಪಿಯೆತಾಯ್‌ಮೂ?

ಅಮಿತ್ : ನಾ, ಹಾಂವ್ ಖಂಡಿತ್ ಪಿಯೆನಾ. ಆನಿ ಬಾಬ್‌ಯ್ ಆಜ್ ಥಾವ್ನ್ ಪಿಯೆಂವ್ಚೊ ನಾ.

ಅನಿತಾ : (ಧಂಯ್ಸ್ ಯೆವ್ನ್) ತುಮಿ ತೆಗಾಂಯ್ ಹಾಂಗಾ ಆಸಾತ್; ಕಿತೆಂ ಉಲೊವ್ನ್ ಆಸಾತ್ /

ಮೀನಾ-ಅಮಿತ್ : ಕಾಂಯ್ ನಾ ಮಾಯ್.

ಅನಿತಾ : ಯೆಯಾ, ಫಳ್ತಾರ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾ.

ಅಮಿತ್ : ಬಾಬಾ, ಆಮ್ಚಿ ಶಿಕ್ಲೊವ್ಚಿ ಸಾಂಗ್ತಾಲಿ ಪಿಯೊಣ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಭಿಗಡ್ತಾ.

ದುಬ್ಬಿಕಾಯ್ ಚಡ್ತಾ. ಮತಿಬ್ಬಷ್ಟ್ ಜಾತಾ. ಘರಾಂತ್ ಝಗ್ಗಿಂ, ಅಶಾಂತಿ ಉಬ್ಜತಾ. ರಾಗಾಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಖುನಿ ಕರುಂಕ್ ಪಾಟಿಂ ಸರನಾಂತ್. ಅಶೆಂ ಪಿಯೊವ್ಣ್ಯಾ ವರ್ವಿ ಕುಟ್ಮಾಂಚ್ ನಾಸ್ ಜಾತಾತ್. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಅಮಾಲ್ ನಿಷೇಧ್ ಕೆಲಾಂ. ಆಮಿ ಆಜ್ ಥಾವ್ನ್ ದೆವಾ ಲಾಗಿಂ ಮಾಗ್ಯಾಂ.

ಮೀನಾ : ವ್ಹಯ್, ಬಾಬಾನ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆಂವ್ಚೆಂ ಸೊಡ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಹಾಂವ್ ಸದಾಂ ದೆವಾ ಲಾಗಿಂ ಮಾಗ್ತಲಿಂ. (ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆಂ ಉಲೊವ್ಣೆಂ ಆಯ್ಕಲ್ಲೊ ಪ್ರಕಾಶ್ ಆಪ್ಲೆ ಮತಿಂತ್ ಏಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತಾ. ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆನಾ ತೆ ಸಾಂಜೆರ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಘರಾ ಯೆತಾನಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಖೆಳ್ಚೊ ವಸ್ತು ಹಾಡ್ನ್ ಯೆತಾ)

ಅಮಿತ್-ಮೀನಾ : (ಸಂತೊಸಾನ್ ಬಾಪಾಯ್ಕ್ ವೆಂಗ್ತಾತ್) ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ ಬಾಬಾ

ಪ್ರಕಾಶ್ : ಅನಿತಾ ಯೆ, ಆಮಿ ಆಜ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಗ್ಣೆಂ ಕರ್ಯಾಂ.....

(ಮಾಗ್ಣೆಂ ಕರ್ತಾತ್)

ಮಾಗ್ಣ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ಚ್

ಮೀನಾ : ಆಜ್ ಆಮ್ಚೊ ಬಾಬ್ ಸೊರೊ ಪಿಯೆನಾಸ್ತಾನಾ ಘರಾ ಆಯಿಲ್ಲಾ ಖಾತಿರ್ ದೆವಾ, ಹಾಂವ್ ತುಕಾ ಅರ್ಗಾಂ ದಿತಾಂ.

ಅನಿತಾ : (ಮಾಗ್ಣ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್) ವ್ಹಯ್ ಪುತಾ, ಜೆಂ ಕುಟಮ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಗ್ತಾ, ತೆಂ ಸಂತೊಸಾನ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಜಿಯೆತಾ.

(ಸರ್ವಾಂ, ಗಜಾಲಿ ಕರ್ನ್ ಟಿ.ವಿ. ಪಳೆವ್ನ್ ನಿದುಂಕ್ ವೆತಾತ್)

- ಪಾಲ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಮಿತಿ

ಆಶಯ್ : ಆಮ್ಚೆ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಬರೆಂಯ್ ಆಸಾ ಪಾಡ್‌ಯ್ ಆಸಾ. ಪಾಡ್ ಸವಯಾಂ ಪೈಕಿ 'ಆಮಾಲ್-ಪಿತೊಣೆಂ' ಏಕ್, ಆಮಾಲ್ ಪಿಯೊಣ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಕುಟ್ಮಾಕ್‌ಯಿ ನಷ್ಟ್ ಜಾತಾ. ಭಲಾಯ್ಕಿ ಭಿಗ್ಡತಾ, ಸಂಬಂಧ್ ಪಾಡ್ ಜಾತಾತ್. ಹ್ಯಾ ನಾಟ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮುಕಾಂತ್ ಆಮಾಲ್ ಪಿಯೊಣ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಂವ್ಚೊ ನಷ್ಟ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆವ್ನ್, ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಉತ್ತೀಮ್ ಮೌಲ್ಯ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಚೊ ಮಹತ್ವ್ ಸಮ್ಜಾಯ್ಲಾಂ.

ಅಭ್ಯಾಸ್

I ಸಬ್ಲಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :

ಸಂತುಲನ್ = ಸಮತೋಲನ್; ಅರಾವ್ನ್ ಧರ್ = ಪೊಟ್ಲುನ್ ಧರ್ ; ಭಿಗಡ್ತಾ = ಪಾಡ್ ಜಾತಾ

## II ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳಯ್ :

|            |        |                      |
|------------|--------|----------------------|
| 1. ಪ್ರಕಾಶ್ | ಧುವ್   | <input type="text"/> |
| 2. ಅನಿತಾ   | ಪೂತ್   | <input type="text"/> |
| 3. ಮೀನಾ    | ಬಾಪುಯ್ | <input type="text"/> |
| 4. ಅಮಿತ್   | ರಜಾರ್  | <input type="text"/> |
| 5. ಮಾಗ್ಗೆಂ | ಆವಯ್   | <input type="text"/> |

## III ಸ್ಪಿಲಿಂಗ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

ದಾಖ್ಲಾಕ್ : ಬಾಪಯ್ - ಆವಯ್

|          |                      |        |                      |
|----------|----------------------|--------|----------------------|
| ಇಷ್ಟ್ -  | <input type="text"/> | ಬಾಬ್ - | <input type="text"/> |
| ಆಬ್ -    | <input type="text"/> | ಪೂತ್ - | <input type="text"/> |
| ಆಜೊ -    | <input type="text"/> | ಚೆಲೊ - | <input type="text"/> |
| ಭುರ್ಗೊ - | <input type="text"/> |        |                      |

## IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :

1.  ಆಧಾರಾನ್ ಆಮಿ ಎದೊಳ್ ಅಶಿಂ ಆಸಾಂವ್.
2. ಮೀನಾ  ಕ್ಲಾಶಿಂತ್ ಶಿಕ್ಲೆಂ ಭುರ್ಗೊಂ.
3. ಸೊರೊ ಏಕ್  ವಸ್ತ್.
4. ಮೀನಾಚಾ ಭಾವಾಚೆಂ ನಾಂವ್
5. ಸೊರೊ ಪಿಯೆಲ್ಲ್ಯಾ ತೆದಾಳಾ ಮನಿಸ್ ಆಪ್ಲೆಂ  ಹೊಗ್ಡಾಯ್ತಾ.
6. ಜೆಂ ಕುಟಮ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಗ್ತಾ ತೆಂ  ಸಾಂಗಾತಾ ಜಿಯೆತಾ.

## V ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :

1. ಪ್ರಕಾಶಾಚ್ಯಾ ಘರಾ ಕೊಣ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಆಸ್ಲಿಂ?

2. ಸೊರೊ ಏಕ್ 'ಅಮಲ್' ವಸ್ತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್?

3. ಸಾಂಜೆರ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಘರಾ ಯೆತಾನಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಹಾಡ್ನ್ ಯೆತಾ?

4. ಆಮ್ಕಾಂ ಕಿತೆಂಯ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಜಾಯ್ ತರ್ ಆಮಿ ಕೊಣಾ ಕಡೆ ಮಾಗುಂಕ್ ಜಾಯ್?

5. ಆಮಲ್ ವಸ್ತ್ ಪಿಯೆಲ್ಲಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮನ್ಶಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ?

6. ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆಂ ಉಲೊವ್ಣೆಂ ಆಯ್ಕಲ್ಲೊ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಸಲೊ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತಾ?

7. ಮನಿಸ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಿಯೆತಾ?

**VI ದೋನ್ ಯಾ ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಪ್ರಕಾಶ್ ಘರಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ಲೊಚ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ದೆಂಕ್ಲೆ ಘಾಲ್ತಾ?

2. ಮೀನಾ ಆವಯ್ಲಾಗಿಂ ಬಾಬಾವಿಶಿಂ ಕಿತೆಂ ವಿಚಾರ್ ಕರ್ತಾ?

3. ಮೀನಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬಾಪಯ್ಲಾಗಿಂ ಕೆಲ್ಲಿಂ ಸಂಭಾಷಣ್ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ರಿತಿನ್ ಬರಯ್.

4. ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಣಾನ್ ಬಾಪಾಯ್ ಥಂಯ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಪರಿವರ್ತನ್ ಬರಯ್.

**VII ಘುಸ್ಪಡಲ್ಲಿಂ ವಾಕ್ಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್:**

1. ಹಾಂವ್ ಘರಾಂತ್ ಆವಾಜ್ ಘರಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ಆಸುಂಕ್ ನಜೊ.

2. ಎದೊಳ್ ಆಮಿ ಆಶಿಂ ಆಸಾಂವ್ ದೆವಾಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್.

3. ಆಮಾಲ್ ವಸ್ತ್ ಮನಿಸ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಸಂತುಲನ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ತಾ ಪಿಯೆಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್.

4. ಆಮಿ ಆಜ್ ಅನಿತಾ ಯೆ ಮಾಗ್ಣೆಂ ಕರ್ಯಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ.

5. ಜೆಂ ಕುಟಮ್ ತೆಂ ಸಂತೊಸಾನ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಗ್ತಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಜಿಯೆತಾ.

**VIII ದಿಲ್ಲಿ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ ಕರ್ :**

1. ಆವಾಜ್ :

2. ಮಾಗ್ಣೆಂ :

3. ಆಮಾಲ್ :

4. ಝಗ್ಣೆಂ :

5. ಮೋಗ್ :

**IX ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ?**

1. ಜೆವಣ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾ, ತುಂ ನ್ಹಾವ್ನ್ ಯೆ, ಮಾಗ್ಣೆಂ ಮ್ಹಣುನ್ ಜೆವ್ಯಾಂ.

2. ಸೊರೊ ಪಿಯೆಲ್ಯಾರ್ ಮನಿಸ್ ಬದಲ್ತಾಗೀ.

3. ನಾ. ಪುತಾ ತಶೆಂ ಮ್ಹಣುನಾಕಾ, ಹಾಂವ್ ತುಮ್ಚೊ ಸಕ್ಡಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ಕರ್ತಾಂ.

4. ಬಾಬಾ, ತುಂ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಯ್, ತೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಳನಾ.

5. ವ್ಹಯ್ ಪುತಾ, ಜೆಂ ಕುಟಮ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಗ್ತಾ, ತೆಂ ಸಂತೊಸಾನ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಜಿಯೆತಾ.

**X 'ಅಮಾಲ್ ಪಿಯೊವ್ಲೆಂ' ಹೆ ವಿಶಿಂ 10 ವಾಕ್ಯಾಂ ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರಯ್ :**

**XI ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ವಾ ಚೂಕ್ (x ಯಾ ✓) ಗುರ್ತ್ ಕರ್.**

1. ಪ್ರಕಾಶ್ ಘರಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ಲೊಚ್ ಖುಶೆನ್ ಉಲಯ್ತಾ.
2. ವ್ಹಯ್, ದೆವಾಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಆಮಿ ಎದೊಳ್ ಅಶಿಂ ಆಸಾಂವ್.
3. ಸೊರೊ ಪಿಯೆಲ್ಯಾರ್ ಮನಿಸ್ ಉದಾರ್ ಜಾತಾ.
4. ಬಾಬಾ ಸೊರೊ ಪಿಯೆತಾಲೊ ಪಳೆವ್ನ್ ಹಾಂವ್ ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ಶಿಕುಂಕ್ ನಾ.
5. ಅನಿತಾ ಯೆ ಆಜ್ ಆಮಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಗ್ಲೆಂ ಕರ್ಯಾಂ.

**XII ಅಮಾಲ್ ವಸ್ತು ಪಿಯೆಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಂವ್ಚೆ ದೆಸ್ವಾಡೆವಿಶಿಂ, ಸಾಂಗಾತ್ಯಾಂ ಬರಾಬರ್ ಚರ್ಚಾ ಕರ್.**

**XIII ಹೊ ಪಾಲ್ ತುಮಿ ನಟನ್ ಕರ್ನ್ ದಾಕಯಾ.**

**XIV ಅಮಾಲ್ ವಸ್ತು ವಾಪರ್ಚೆಂ ನಿಷೇದ್ ಕರ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಏಕ್ ಮನವಿ ಪತ್ರ್ ಬರಯ್.**

**XV ಹ್ಯಾ ಪಾಠಾಂತ್ ತುಮಿ ಶಿಕ್ಲೆಂ ಮೊಲಾಂ ಬರಯಾ.**

## ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ



ಆಮ್ಚಿ ಆವಯ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ।  
ಪ್ರಾಕೃತಾಂತೂನ್ ಉಬ್ಬಲಿ, ಭಾರ್ಗವಾನ್ ನಿರ್ಮಲಿ ।  
ರಾಜಾಲೊ ಆಶ್ರಯು ನಾತ್ತಿಲೆ  
ಶ್ರೀಮಂತ ಉರಲ್ವಾ ತಿಚೆ ಧ್ವನಿ ।  
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ॥  
ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ನತೀ, ಸತ್ವಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿ ತೀ ।  
ಸಹಿಸೂನ ಸಹಸ್ರ ಆಘಾತ,  
ಜೀವಾನ್ ಉರಲ್ವಾ ಅಜಿ ಹೀ ।  
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ॥  
ಕುಡುಬಿ, ಖಾರ್ವಿ, ಲೋಕಾಂಲಿ, ಸಾರಸ್ವತ ಕ್ರೈಸ್ತಾಂಲಿ  
ನವಾಯತ ಮುಸ್ಲಿಮಾಲಿ ಮಾತೃ ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ ॥  
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ॥  
ಚಾರಿ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಬಲ ತೀ,  
ಗೊಂಯಾಂತ್ ರಾಜ್ಯ ಭಾಸ ತೀ ।  
'ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಸ' ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳ್ಳಿ ಶ್ರೇಷ್ಟ ಭಾಸ ತೀ ।  
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ॥  
ದೇವ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣತಾತಿ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಪಂಕ್ತಿಕ ಮೆಳ್ಳಲಿ ।  
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಕಾಸ ಕರುನು ತಿಚಾ ಸ್ಥಾನಾಕ ಪಾವಯಾತಿ ।  
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ॥



ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ

**ಕವಿಚಿ ವಳಕ್ ಆನಿ ಆಶಯ್ :**

"ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಳೊ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳೊ' ಮ್ಹಣ್ ಖ್ಯಾತಿ ಪಾವಲ್ಲೊ ದಿ| ಬಂಟ್ವಾಳ ವಾಸುದೇವ ಬಾಳಿಗಾ ಹಾಣಿಂ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಹಿ ಕವಿತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾರಂಭಾಂನಿ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜಾಗೃತಿ ಗೀತ್ ಜಾವ್ನ್ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ಏಕ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಮುಖೆಲಿ. ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ ಪಾಕ್ಷಿಕ ಪತ್ರಾಂತ್ ಸುಮಾರ್ 30 ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಹೆ ವಾವುರ್ಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಗೊಡ್ವಾಣ್, ಗಿರೆಸ್ತಕಾಯ್ ಹ್ಯಾ ಕವನಾಂತ್ ಉಟುನ್ ದಿಸ್ತಾ.

## **ಅಭ್ಯಾಸ್**

**I ಸಬ್ದಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :**

ಪ್ರಾಕೃತ್ = ಏಕ್ ಪುರ್ವಿಲಿ ಭಾಸ್ ;  
ಹೋಡಿ = ಶ್ರೇಷ್ಠ;

ಭಾರ್ಗವಾನ್ = ಪರಶುರಾಮಾನ್  
ಸಹಸ್ತ್ರ = ಹಜಾರ್

**II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥ್ ಬರಯ್ :**

ಉರಲ್ಯಾ x

ಪ್ರಬಲಿ x

ಗೋಡ್ x

ವಯ್ಲ್ಯಾ x

**III ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳೊವ್ನ್ ಬರಯ್ :**

1. ಗೋಡಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್

2. ನವಾಯತ ವಿಕಾಸ

3. ರಾಜ್ಯ್ ಹೋಡಿ

4. ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಸ್

**IV ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :**

1. ಆಮ್ಚಿ ಆವಯ್ ಆಮ್ಚಿ

2.  ಮುಸ್ಲಿಮಾಲಿ ಮಾತ್ ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ.

3. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಸ  ಮೆಳ್ಳಿ ಭಾಸ್‌ತೀ.

4. ಹಿ ಕವಿತಾ ಬರಯ್ಲೋ ಕವಿ

**V ಏಕ್ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಕೊಂಕ್ಷಿ ಕಳೊ ಮ್ಹಣ್ ಖ್ಯಾತಿ ಪಾವ್ಲೊ ಕೊಣ್?

2. ಕೊಂಕ್ಷಿ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಕೊಣ್?

3. ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಷಿ ಬಳ್ ಜಾಲ್ಯಾ?

4. ಕೊಂಕ್ಷಿಕ್ ಕಸಲಿ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳ್ಳಾ?

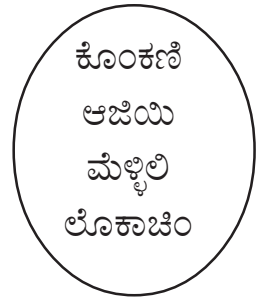
**VI ಹೆ ಸಬ್ದ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಕರ್ :**

ಗೋಡಿ

ಭಾಸ್

ರಾಜ್ಯಾಂತ್

**VII ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ತೀನ್ಯಾ ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ವಾಪರ್ನ್ ಮೊಟ್ಟಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಕರ್ :**



ದಾಖ್ಲ್ಯಾಕ್ : ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ

**VIII ಪದ್ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್:**

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ನತಿ \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ ಸಾರಸ್ವತ ಕ್ರೈಸ್ತಾಂಲಿ.

**IX ಹೆ ಕವಿತಾಚೊ ಸಂದೇಶ್ ಪಾಂಚ್ ವಾ ಸ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್**

**X ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ ಮೆಳ್ಳೆ ಪ್ರಾಸ್ ಶಬ್ದ್ ವಿಂಚುನ್ ಬರಯ್**

ದೆಖಿಕ್ : ಕ್ರೈಸ್ತಾಲಿ ಮೆಳ್ಳಲಿ

**XI ಹ್ಯಾ ಕವಿತಾಂತ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಹೆ ಸಬ್ದ್ ವಿವರುನ್ ಬರಯ್.**

1. ಕುಡುಬಿ 2. ಖಾರ್ವಿ 3. ರಾಜ್ಯ ಭಾಸ್

**XII ಕವಿ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ ಹಾಂಗೆಲಿ ವಳಕ್ ಬರಯ್**

**XIII ಹ್ಯಾ ಕವಿತಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆ ಧಾ ನಾಮಪದ್ ವಿಂಚುನ್ ಬರಯ್**

ದೆಕಿಕ್ : ಸಾರಸ್ವತ.....

**XIV ತುಮೆಗ್ಲಾ ಶಾಳೆಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದೀಸ್' ಆಚರಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ವಿವರುನ್ ತುಮ್ಚಾ ಮಿತ್ರಾಕ್ ಏಕ್ ಪತ್ರ ಬರಯಾ.**



ಜಿವಿತ ಏಕ್ ಸಂಘರ್ಷ, ಸಂಘರ್ಷಾಂಕ್ ಫುಡ್ ಕರ್ಚೆಂ ಆನಿ ಪರ್ಜಳ್ಜಾ ಸುಕ್ರಾ ಪರಿಂ ಅಮರ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಆಪ್ಲೆಸ್ತಕಿಂ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ್ ಗಜಾಲ್. ಡಾ| ಭೀಮ್ ರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೆಂ ಜಿವಿತಯಿ ಹೆಚ್ ರಿತಿಚೆಂ. ಭಾರತಾಚೊ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಆಧುನಿಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ಥಿಕಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಏಕ್. ಫಕತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಉಗ್ಡಾಸಾ ವರ್ವಿಂ ಭಾರತೀಯಾಂಚೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಫುಲ್ತಾ.

ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೊ ಜಲ್ಮ್ 14 ಎಪ್ರಿಲ್ 1891 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಚ್ಯಾ ರತ್ನಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ತೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಆವಯ್-ಬಾಪಾಯ್ಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಚೊವ್ದಾವೊ. ಆಂಬೆವಾಡೆ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಭೀಮ್‌ರಾವ್ ಆಂಬೆವಾಡೆ ದವರ್ಲೆಂ. ತಾಚೊ ಬಾಪುಯ್ ರಾಮಾಜಿ ಸಕ್ಪಾಲ್ ಸಾಂತ್ ಕಬೀರಾಚೊ ವ್ಹಡ್ಲೊ ಭಕ್ತ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ.

ಭೀಮ್‌ರಾವಾಚ್ಯಾ ಜಲ್ಮಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಏಕಾ ಸಾಧುನ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚ್ಯಾ ಬಾಪಾಯ್ಕ್ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ದೀವ್ನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ. "'ತುಮ್ಗೆರ್ ಏಕ್ ಅಸಲೊ ಪೂತ್ ಜಲ್ಮತಲೊ ಜಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂ ಸಂಸಾರಾರ್ ಗಾಜಲೆಂ". ಫಕತ್ ಪಾಂಚ್ ವರಾಂಚೆ ಪ್ರಾಯೆರ್ ತಾಚಿ ಆವಯ್ ಅಂತರ್ಲಿ. ಏಕ್ ಪಾವ್ತಿಂ ಅಶೆಂ ಘಡ್ಲೆಂ. ಭೀಮ್‌ರಾವ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭಾವಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬಾಪಾಯ್ಕ್ ಮೆಳುಂಕ್ ವೆತಾಲೊ. ತಾಂಣಿಂ ದೊಗಾಂಯ್ಕಿ ಏಕ್ ಬೊಯ್ಲಗಾಡಿ ಭಾಡ್ಯಾಕ್ ಘೆತ್ಲಿ. ಬೊಯ್ಲಗಾಡೆ ಇಲ್ಲಿಶಿ ವಾಟ್ ಚಮತ್‌ಚ್ ಆಪ್ಲೆ ಬೊಯ್ಲಗಾಡಿಯೆರ್ ಬಸ್ಲೆ ದೊಗಿ ಚಲೆ 'ಮಹಾರ್' ಜಾತಿಚೆ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಡಿಯೆಗಾರಾಕ್ ಕಳುನ್ ತಾಣೆಂ ಗಾಡಿ ರಾವಯ್ಲಿ ಆನಿ ತ್ಯಾ ದೊಗಾಂಯ್ ಮುಗ್ಡ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಗಾಳಿ ಯೆಟುನ್ ಗಾಡಿಯೆ ಥಾವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಕಯ್ಲೆ ದೆಂವಯ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಆಕ್ಮಾನಾ ವರ್ವಿಂ ಹ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆ ನಿತಳ್ ಮತಿಚೆರ್ ಏಕ್ ಗೂಂಡ್ ಆಘಾತ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಕೊಡು ಅನುಭವಾನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ಪ್ರತಿಭಟನಾಚೆಂ ಏಕ್ ಅಸಲೆಂ ಕಿಟಾಳ್ ಉಬ್ಜಯ್ಲೆಂ ಜಾಣೆಂ ವೆಳಾ-ಕಾಳಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಏಕ್ ಸಕ್ರಿಯ್ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಚೆಂ

ರೂಪ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಸಮಾಜಾಚೆಂ ಕೊಡ್ ಆನಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಚೆಂ ಖತ್. ಹೆ ವಿಚಾರ್ ಮತಿಂತ್ ಆಟೊವ್ನ್ ಹೆ ವಾಯ್ ಗಜಾಲಿಂಕ್ ಹುಮ್ಮುಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಪೆಂಕಡ್ ಬಾಂದ್ಲೆಂ. ಭೀಮ್‌ರಾವ್ ದೃಢ್ ನಿಚೆವಾಚೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ತೊ ಹರೈಕ್ ಸಮಸ್ಯಾ ಧಯ್ರಾನ್ ಘಡ್ ಕರ್ತಾಲೊ. ತೀವ್ರ್ ಆನಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ್ ಬುದಿಚೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲಾನ್ ತೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗುರುಚೊ ಮೊಗಾಚೊ ಶಿಸ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ.

ಮುಂಬಯ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಲ್ಹಾನ್ ಕುಡಾಂತ್ ತಾಂಚೆಂ ಕುಟಮ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ತಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾಚ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕುಡಾಂತ್ ನ್ಹಂವ್ಚೆಂ, ವಾಚ್ಚೆಂ, ರಾಂದಪ್ ಕರ್ಚೆಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಮಾಂ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ತಾಲಿಂ. ತಾಚೆ ತಕ್ಲೆ ಲಾಗಿಂ ಏಕ್ ವಾನ್ ಆಸ್ತಾಲೆಂ ಆನಿ ಪಾಂಯಾಂ ಲಾಗಿಂ ಬೊಕ್ಡೆಕ್ ಬಾಂದುನ್ ಘಾಲ್ತಾಲೆ. ತಾಚೊ ಬಾಪುಯ್ ರಾತಿಚ್ಯಾ ದೋನ್ ವೊರಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಾಗೊ ರಾವ್ತಾಲೊ. ಜೆದ್ನಾ ಭೀಮ್ ನಿರೋನ್ ಉಟಾಲೊ ತೆದ್ನಾ ತಾಚೊ ಬಾಪುಯ್ ನಿದ್ತಾಲೊ, ಆನಿ ಭೀಮ್ ವಾಚುಂಕ್ ಬಸ್ತಾಲೊ. ಅಸಲ್ಯಾ ಕಷ್ಟಾಂಚೆ ಪರಿಸ್ಥಿತೆಂತ್ ಸಯ್ ತಾಣೆಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಮುಖಾರಿಲೆಂ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜಿವಿತಾಚ್ಯಾ ಕೊಡು ಅನುಭವಾಂನಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಕ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕೆಲೊ. ತೊ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಕೊಡಾಕ್ ಪಾಳಾ ಸಯ್ ಹುಮ್ಮುನ್ ಉಡೊಂವ್ಕ್ ಆಶೆಲೊ. ಉಂಚ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಸೊಂಪ್ತಚ್ ತೊ ಬರೋಡಾ ಪಾವ್ಲೊ. ಥಂಯ್ಸರ್ ತಾಕಾ ಕೊಣೆಂಚ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕೆಲೊ ನಾ. ದಫ್ತರಾಂತ್ ಸಯ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಯ್ಸ್ ಥಾವ್ನ್ ಉಡಯ್ತಾಲೆ. ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಂತ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಲಾಗಿಂ ದೂರ್ ದಿಲ್ಕಾರ್ಯಿ ಹ್ಯಾ ಗಂಭೀರ್ ಗಜಾಲಿಚೆರ್ ತಾಣೆಂ ಗುಮಾನ್ ದಿಲೆಂ ನಾ. ಬೆಜಾರಾಯೆನ್ ಆನಿ ನಿರಾಶೆನ್ ತೊ ಮುಂಬಯ್ ಪಾಟಿಂ ಗೆಲೊ. 1920 ಇಸ್ವೆಂತ್ ವಕಾಲತ್ ಶಿಕುಂಕ್ ತೊ ಲಂಡನ್ ಪಾವ್ಲೊ ಆನಿ 1922 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬಾರ್ - ಎಟ್-ಲೊ ಪದ್ವಿ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್ ಭಾರತಾಕ್ ಪಾಟಿಂ ಆಯ್ಲೊ.

ಆಧುನಿಕ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ನಿರ್ಮಾತಾಂ ಪಯ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಭೋವ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ. ಭಾರತಾಚೆಂ ಸಂವಿಧಾನ್ ರಚನೆ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಸಮಿತಿ ಘಡ್ಲಿ ಆನಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಕ್ ತೆ ಸಮಿತಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ನೆಮ್ಲೊ. ಸಂವಿಧಾನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಧಯ್ ಆನಿ ಬುದ್ಧಂತಾಯ್ ಹೆ ಸರ್ವ್ ಶೆಗುಣ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾ ಥಂಯ್ ಆಸಲ್ಲೆ. ಕಾನೂನ್ ಮಂತ್ರಿಚ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾರ್ ಆಸುನ್ ತಾಣೆಂ 1947 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ನವೆಂಬರ್ 4ವೆರ್ ಸಂವಿಧಾನ್ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ ಸಾಮ್ಚಾರ್ ಸಂವಿಧಾನಾಚೆಂ ಕರಡ್ ರೂಪ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲೆಂ. ಗಣತಂತ್ರ ಭಾರತಾಂತ್ 1950 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಜನೆರ್ 26ವೆರ್ ಹೆಂ ಸಂವಿಧಾನ್ ಜಾರಿಯೆಕ್ ಆಯ್ಲೆಂ.

ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧಾಚ್ಯಾ ವಿಶಾಲ್ ಚಿಂತ್ನಾ ವರ್ವಿಂ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾ ಥಂಯ್ ಆಕರ್ಷಿತ್ ಜಾಲೊ. ತಾಣೆಂ 1950 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಎಕಾ ಬೌದ್ಧ್ ಸಮ್ಮೆಳಾಂತ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್, 1953 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮ್ಹಯ್ತ್ಯಾಂತ್ ನಾಗ್‌ಪುರಾಂತ್ ಆಯೋಜಿತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ಆಪ್ಲೆ ಪತಿಣೆ ಸಂಗಿಂ ತಾಣೆಂ ಬೌದ್ಧ್ ಧರ್ಮಾಚಿ ದಿಕ್ವಾ ಘೆತ್ಲಿ.

ಅಂಬೇಡ್ಕರಾನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಜಿವಿತ್‌ಚ್ ದಲಿತಾಂಕ್ ಸಮಾನತಾ ಆನಿ ನ್ಯಾಯ್ ದಿವೊಂವ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿಲೆಂ. 1951 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸವ್ಕಾಸ್-ಸವ್ಕಾಸ್ ತಾಚಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬಿಗಡ್ಲಿ ಆನಿ ದಶೆಂಬರ್ 6, 1955 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆಂ ಆಪ್ಲಿ ಕೂಡ್ ಸಾಂಡ್ಲಿ. ಹಜಾರಾಂನಿ ಅಭಿಮಾನಿ ತಾಕಾ ನಿಮಾಣೊ ಆದೇವ್ನ್ ಮಾಗುಂಕ್ ಜಮ್ಲೆ. ಆಜುನ್ ಆಮಿ ಭಾರತೀಯ್ ಮೊಗಾನ್ ತಾಚೊ 'ಬಾಬಾ ಸಾಹಬ್' ನಾಂವಾನ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾಂವ್. ಇತಿಹಾಸಾಚ್ಯಾ ಪಾನಾಂನಿ ಅಜುನ್ಯಿ ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಅಮರ್ ಉರ್ಲಾಂ.

-(ಸಂಕಲಿತ್)

**ಆಶಯ :** ಭಾರತ್ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮಹಾಪುರುಷಾಂ ಪಯ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ್ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ| ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಎಕ್ಲೊ. ದಲಿತ್ ಸಮಾಜಾಂತ್ ಜಲ್ಮುನ್ ವಿವಿಧ್ ಕಷ್ಟಾಂ-ಅಕ್ಕನಾಂಕ್ ಸಾಂಪಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ಯಿ ತಾಚೆಂ ಸಂಘರ್ಷ್‌ಭರಿತ್ ಸಾಹಸಿ ಜಿವಿತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸರ್ವ್ ಭಾರತೀಯಾಂಕ್ ಆದರ್ಶಾಚೆಂ ಜಾಂವ್.

## ಅಭ್ಯಾಸ್

### I ಕಠಿಣ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ಸಂಘರ್ಷ್ = ಝರ್ಜ್;  
ಮಾತ್ರ್

ಸ್ಫುರಣ್ = ಉಗ್ಡಾಸ್; ಫಕತ್-ಕೇವಲ್,

ಬೊಯ್ಲ್‌ಗಾಡಿ = ಬೊಯ್ಲಾಂನಿ ವಾ ಪಾಡ್ಯಾಂನಿ ಪೊಡ್ಚಿ ಗಾಡಿ

ಚಮ್ಮ = ಚಲ್; ಗಾಳಿ ಸೊವೆ = ವಾಯ್ ಉತ್ರಾಂ;

ಕಿಟಾಳ್ = ಉಜ್ಯಾಚೆಂ ಕೀಟ್

ಅಸ್ಪೃಶತಾ = ಆಪಡ್ನಾಸ್ಲಲಿ ಸ್ಥಿತಿ;

ಕೊಡ್ = ಆಂಗ್ ಕುಸ್ತಿ ಏಕ್ ಪಿಡಾ, ಕುಷ್ಟರೋಗ್

ಥಂಯ್ಸರ್ = ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್;

ದಫ್ತರ್ = ಕಾರ್ಯಾಲಯ್, ಆಫೀಸ್;

ಶೆಗುಣ್ = ಬರೆ ಗುಣ್;

ಸಾಮ್ಬಾರ್ = ಮುಖಾರ್;

ಆದೇವ್ನ್ = ವಿದಾಯ್

ಸುಕ್ರ್ = ಶುಕ್ರ ಗ್ರಹ

### II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚಿಂ ರುಪಾಂ ಬರಯ್:

ಜಿವಿತ್ X

ಸ್ವತಂತ್ರ್ X

ಅಕ್ಕಾನ್ X

ಆಧುನಿಕ್ X

ನ್ಯಾಯ್ X

ವಾಯ್ವ್ X

### III ಅನ್ಯಲಿಂಗ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

ಪೂತ್

ಪತಿಣ್

ತೊ

ಚಲೊ

### IV ಅನ್ಯ ವಚನ್ ರೂಪ್ ಬರಯ್ :

ಶಿಲ್ಪಿ

ಗಾಂವ್

ಭಾವ್

ಗಾಡಿ

ಭುರ್ಗೇ

ಬೊಕ್ಕಿ

ಶಿಸ್

ಕುಡಾಂ

ವಾನ್

ಮ್ಪುಯ್ನಿ

**V ಮೊವ್ವಾಂ ವಾಪರ್ನ್ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಬರಯ್:**

ಪೆಂಕಡ್ ಬಾಂದ್:- ಖಿಂಯ್ಚಿಯ್ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ದೃಢ್ ನಿಚಿವ್ ಕರ್.

ವಾಕ್ಯ:

ಫುಡ್ ಕರ್:-ಸಮಸ್ಯಾ, ಕಷ್ಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಧಯ್ರಾನ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕರ್.

ವಾಕ್ಯ :

ಕೂಡ್ ಸಾಂಡ್:- ಪ್ರಾಣ್ ಸೊಡ್, ಮರಣ್ ಪಾವ್

ವಾಕ್ಯ:

**VI ಏಕ್ ವಾ ದೋನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪಿ ಬರಯ್:**

1. ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೊ ಜಲ್ಮ್ ಖಿಂಯ್ಸರ್ ಆನಿ ಕೆದಾಳಾ ಜಾಲೊ?

2. ಸಾಧುನ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚ್ಯಾ ಬಾಪಾಯ್ಕ್ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ದೀವ್ನ್ ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ?

3. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬೆಜಾರಾಯೆನ್ ಆನಿ ನಿರಾಶೆನ್ ಮುಂಬಯ್ಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಾಟಿಂ ಪರ್ತಲೊ?

4. ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ಆಮಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾಂವ್?

5. ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೆ ಖಿಂಯ್ಚೆ ಶೆಗುಣ್ ಸಂವಿಧಾನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ತಾಕಾ ಉಪ್ಕಾರ್ಲೆ?

6. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾ ಥಂಯ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಕರ್ಷಿತ್ ಜಾಲೊ?

7. ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಆನಿ ಬೂದ್ ಕಶಿ ಆಸ್ಲಿ?

**VII ಸಕಯ್ಸ್ ದಿಲ್ಲಿಂ ಜೋಡ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಿಂಗಡ್ ಕರ್ನ್ ಬರಯ್**

1. ಸಾಧುನ್ ತಾಕಾ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ದಿಲೊ ಆನಿ ಮ್ಹಳೆಂ.

2. ಡಾ| ಅಂಬೇಡ್ಕರಾನ್ ಹೆ ವಿಚಾರ್ ಮತಾಂತ್ ಆಟಯ್ಲೆ ಆನಿ ಹ್ಯೊ ವಾಯ್ಟ್ ಗಜಾಲಿ ಹುಮ್ಮುನ್ ಉಡೊಂವ್ಕ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಕೆಲಿ.

3. ಆವಯ್ಸ್ ಬಾಳ್ಯಾಕ್ ಉಕುಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ದೂದ್ ದಿಲೆಂ.

4. ರಾಣಿಯೆನ್ ರಾಯಾಕ್ ಭರ್ವಸೊ ದಿಲೊ ಆನಿ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.

5. ರಾಮ್ ಆಯ್ಲೊ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕ್ ದೀವ್ನ್ ಗೆಲೊ.

**VIII ತೀನ್-ಚಾರ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪಿ ಬರಯ್ :**

1. ಬೊಯ್ಲಾಗಾಡಿಯೆರ್ ವೆತಾನಾ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾನ್ ಕಸಲೊ ಅನುಭವ್ ಜಾಲೊ?

2. ಮುಂಬಯ್ಯಾ ಕುಟ್ಮಾಂತ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಚೆಂ ಕುಟಮ್ ಕಶೆಂ ಜಿಯೆತಾಲೆಂ?

**IX ದೆಕಿ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಖಾಲಿ ಜಾಗೊ ಭರ್ತಿ ಕರ್:**

1. ದವರ್ ದವರ್ಲೆಂ

2. ಆಸಾ

3. ಘೆ

4. ದೆಂವಯ್

5. ಉಬ್ಜಯ್

6. ಭಾಂದಯ್

7. ಕರಯ್

8. ಪಾವಯ್

9. ಉರಯ್

10. ಹಾತಾಳ್

**X ಸಕಯ್ಲಿಂ ಮೊವ್ಯಾಂ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ವಾಪರ್:**

ಫುಡ್ ಕರ್ -

ಪೆಂಕಡ್ ಬಾಂದ್ -

ಕೂಡ್ ಸಾಂಡ್ -

**XI ದೆಕಿ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಬರಯ್ :**

ದೇಕ್ : ಗಾಡಿಯೆಗಾರಾನ್ ಗಾಳಿ ಸೊವ್ಲೊ ಆನಿ ಗಾಡಿಯೆ ಥಾವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಕಯ್ಲೆ ದೆಂವಯ್ಲಿಂ.

ಗಾಡಿಯೆಗಾರಾನ್ ಗಾಳಿ ಸೊವುನ್ ಗಾಡಿಯೆ ಥಾವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಸಕಯ್ಲೆ ದೆಂವಯ್ಲಿಂ.

1. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಂಬೆವಾಡಿ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಲ್ಮಲೊ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಭೀಮರಾವ್ ಅಂಬೆವಾಡಿ ದವರ್ಲೆಂ.

2. ಹೆ ವಿಚಾರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾನ್ ಮತಿಂತ್ ಆಟಯ್ಲೆ ಆನಿ ಹೆ ವಿಚಾರ್ ಹುಮ್ಮುಂಕ್ ತಾಣೆ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲೆಂ.

3. ಭಾರತೀಯ್ ಸಂವಿಧಾನಾಚೆ ರಚನೆ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಸಮಿತಿ ಘಡ್ಲಿ ಆನಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಕ್ ತೆ ಸಮಿತಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನೆಮ್ಲೊ.

**XII** ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಕ್ ಜೀವನಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಕೊಡು ಅನುಭವ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ಉಂಚ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಶಿಕುನ್ ಬರೋಡಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲಾ ಅಂಬೇಡ್ಕರಾಕ್ ಕೊಣೆಂಚ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕೆಲೊ ನಾ. ಧಪ್ಪರಾಂತ್ ಫಾಯ್ಲಾಂ ತಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ದೀನಾಸ್ತಾಂ ಉಡಯ್ಲಾಲೆ. ಮಹಾರಾಜಾನ್ ಸಯ್ ತಾಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಕಾನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ನಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಅನುಭವಾಂತ್ ತೊ ಏಕ್ ದೃಢ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕರ್ನ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಜಾಲೊ.... ಅಸಲೆಚ್ ಸಂಸಾರಾಚೆ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕ್

ಗಾಂಧೀಜಿ

ಡೆಸ್ಕಂಡ್ ಟುಟು

ನೆಲ್ಲನ್ ಮಂಡೆಲಾ

ಹಾಂಚೆ ಜಿಣಿಯೆ ವಿಶಾಂತ್ ಮಾಹೆತ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ನ್ ಏಕ್ ಚಾರ್ಟ್ ಕರ್ನ್ ಪಿಂತುರಾಂ ಸವೆಂ ಬರಯ್.



ಕದ್ಮಿರಾಯ್ ಗೊಂಯ್ ಶೆರಾಂತ್ ರಾಜ್ವಟ್ಕಿ ಚಲೊವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಆಂತುಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಶೆತ್ಕಾರ್ ಕಾರ್ವಾರ್ಚೊ ನಾಂವಾಡ್ಲೆಕ್ ಸಾಗೊಳೆಗಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ. ತೊ, ತಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್ ಆನಿ ಭುರ್ಗಿಂ ಘಾಮ್ ಪೀಳ್ನ್ ವಾವುರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಚತುರ್ ಆಸ್ಲೊ. ತಾಂಚ್ಯಾ ಗಾದ್ಯಾಂನಿ ಪೀಕ್ ಭರುನ್ ವೊಮ್ಮತಾಲೆಂ. ತಾಂಚ್ಯಾ ಹಿತ್ತಾಂತ್ಲಾ ಕೆಂಲ್ಯಾಂಚೆರ್ ವ್ಹಡ್ ವ್ಹಡ್ ಘಡಾಯ್ ಉಮ್ಮಳತಾಲೆ. ರುಕಾಂನಿ ಫಳಾಂ ಭರ್ಲೊ ಆಸ್ತಾಲಿಂ. ಭೊಂವ್ತಿಂಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಆಂತುಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಫರ್ವಾಂನಿ ಘೊಳ್ತೆಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಖುಶಿ ಜಾತಾಲಿ. ಆಂತುಲೊ ಆಪ್ಣಾ ಲಾಗಿಂ ಆಸ್ಲೊಂ ಶೆಜಾರ್ಯಾಂ ಸವೆಂ ಖುಶೆನ್ ವಾಂಟುನ್ ಘೆತಾಲೊ.

ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಎಕಾ ವರಾ ಪಾವ್ಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಪ್ರಥೆರ್ ಪಡುಂಕ್ಚ್ ನಾ. ಭುಂಯ್ ತಾಪುಂಕ್ ಲಾಗಿ ಆನಿ ದುಕೊಳ್ ಆಯ್ಲೊ. ಭುಮಿ ವಯ್ಲೆಂ ವಾರೆಂ ಹುನ್ ಜಾಲೆಂ, ಧುಳ್ ಭರಿ. ಮನ್ಶಾಂಕ್ ಖಾಣ್, ಜೆವಣ್, ಗೊರ್ವಾಂಕ್ ತಣ್, ಭಾತೆಣ್ ನಾ ಜಾಲೆಂ. ಮನ್ಶಾತಿ ಮರುನ್ ಪಡುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ ಬಾಂಯೊ, ತಳಿಂ, ಸುಕ್ಲೆಂ, ಸಾಗೊಳೆಗಾರಾಂಕ್ ಹಾಚೆ ಪುಸ್ ವ್ಹಡ್ ಮಾರ್ ಆನಿ ಕಿತೆಂ ಆಸಾ? ಸಕ್ಡಾಂನಿ ಘರ್‌ದಾರ್ ಸೊಡ್ನ್ ವಚುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ.

ಗಾಂವ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಸಗ್ಳೊ ಬಿಡಾರಾಂಕ್ ಕಾಂಟಿ ಮಾರ್ನ್ ಘರ್ ಸೊಡ್ನ್ ಗೆಲೊ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಸಾಗೊಳಿ ರಾವ್ಣಿ, ಗಾದೆ ಪಣ್ಣಿಲ್ ಪಡ್ಲೆ. ಪೂಣ್ ಆಂತುಲ್ಯಾನ್ ಮಾತ್ ಕೃಷಿ ಕರ್ಚಿ ರಾವೊಂವ್ಕ್

ನಾ. ಹಠಾನ್ ಮುಳ್ಳೆ ಪರಿಂ ತೊ ಗೊರ್ವಾಂಕ್ ಖಿಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಪುಣ್‌ಯಿ ಖಾಣ್-  
ಭಾತೆಣ್ ಹಾಡ್ನ್ ಘಾಲ್ತಾಲೊ. ಕೊಸ್ತಾಲೊ, ಫಳೆಂ ಘಾಲ್ತಾಲೊ. ತಾಚೊ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ  
ಕುಟ್ಮಾಚ್ಯಾಂಚೊ ಘಾಮ್‌ಚ್ ಗಾದ್ಯಾಕ್ ಶೆಳ್ ದಿತಾಲೊ.

ಆಂತುಲೊ ಹರೈಕಾ ದಿಸಾ ಗಾದ್ಯಾಕ್ ವಚುನ್ ಮೆರೊ ಕಾತರ್ತಾಲೊ. ಕೊಸ್ತಾಲೊ, ಉದಕ್  
ನಾತ್ಲಾರ್‌ಯಿ ವ್ಹಾಳೊ, ಉದ್ಯಾ ವಾಟೊ ನಿತಳ್ ಕರ್ತಾಲೊ. ಮೊಳ್ವಾಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಹುಸ್ಕಾರ್  
ಸೊಡ್ತಾಲೊ ವೆಗಿಂಚ್ ಪಾವ್ನ್ ಯೆತಲೊ ಮ್ಹಣುನ್ ರಾಕ್ತಾಲೊ. ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಕ್ಡಾಂನಿ  
ಆಂತುಲ್ಯಾಕ್ ಪಳೆವ್ನ್ ತಮಾಶೆ ಸುರು ಕೆಲೆ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ "ಯೆ ಸಾಯ್ಬಾ ಆಮಿ ಪಯ್ಸ್  
ಚಲ್ಯಾಂ ಖಿಯ್ನ್ ಪುಣ್‌ಯಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮನ್ಶಾತಿಂಕ್ ಖಾಣ್ ಲಾಬ್ತಾಗಿ  
ಪಳೆವ್ನ್ ಥಂಯ್ ಬಿಡಾರ್ ಕರ್ಯಾಂ" ಮ್ಹಣುನ್ ದಬಾವ್ ಘಾಲ್ತಾಲೆ. ತರ್‌ಯಿ ಆಂತುಲ್ಯಾನ್  
ಆಪ್ಲೆಂ ಹತ್ ಸೊಡುಂಕ್ ನಾ.

ಏಕ್ ದೀಸ್ ತೆಣೆಂತ್ಲಾನ್ ಪಾಶಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ಯಾ ಮೊಡಾಂನಿ ಆಂತುಲೊ ಗಾದ್ಯಾಂತ್  
ಘೊಳ್ಳೆಂ ಪಳಯ್ಲೆಂ. ತಾಂಕಾಂ ಹಾಸೊ ಆಯ್ಲೊ ಆನಿ ಆಂತುಲ್ಯಾಕ್ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ "ಆಳೆ  
ಸಾಯ್ಬಾ ಸಕ್ಡಾ ಪಾವ್ನ್ ನಾ, ಉದಕ್ ನಾ, ತಣ್ ನಾ ಮ್ಹಣುನ್ ಗಾಂವ್ ಸೊಡ್ನ್  
ವೆತಾತ್. ಆಮಿ ಸಯ್ತ್ ಆನಿ ಸಬಾರ್ ತೇಂಪ್ ಪಾವ್ನ್ ವ್ಹಾಳೊಂವ್ಕ್ ನಜೊ ಮ್ಹಣುನ್  
ಚಿಂತ್ಲಾಂ. ತುಂ ಎಕ್ಲೊ ಮಾತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಅಸೊ ಘೊಳ್ತಾಯ್?"

ಮೊಡಾಂಚೆಂ ಉತರ್ ಆಯ್ಕುನ್ ಆಂತುಲ್ಯಾಕ್ ಹಾಸೊ ಆಯ್ಲೊ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ ಸಂತಾಪಾನ್  
ತಾಣೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ. "ಏ ಮೊಡಾಂನೊ, ತುಮಿ ಆಳ್ವಿ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಹಾಂವೆಂಯ್ ಆಳ್ವಿ  
ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆಂಗಿ ತುಮಿ? ತುಮ್ಕಾಂ ಪಾವ್ನ್ ವೊತ್ಲೆಂ ಮನ್ ನಾ. ಹಾಂವೆಂಯ್ ತುಮ್ಚೆ  
ಪರಿಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಕ್ರಮೇಣ್ ಮ್ಹಾಕಾಯ್ ಸಾಗೊಳೆಚೆಂ ಕಾಮ್ ವಿಸ್ತೊನ್ ವಚತ್. ಘಾಲ್ಯಾಂ  
ತುಮಿ ಪಾವ್ನ್ ವೊತುಂಕ್ ಸುರ್ವಾತ್ತಾನಾ ಹಾಂವೆಂ ಸಾಗೊಳಿ ಕರುಂಕ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ ತರ್  
ಬೇಸ್ ಜಾಯ್ತ್. ದೆಕುನ್ ಹಾಂವ್ ಸದಾಂಯ್ ಘೊಳ್ತಾಂ. ತುಮ್ಕಾಂ ಕೆದಳಾ ಜಾಯ್  
ತೆದಳಾ ಸುರು ಕರಾ" ಮ್ಹಣಾಲೊ.

ಆಂತುಲ್ಯಾಚೆಂ ಉತರ್ ಆಯ್ಕುನ್ ಮೊಡಾಂಕ್ ಲಜ್ ದಿಸ್ಲಿ. ಲಾಂಬ್ ಕಾಳ್ ಆಪ್ಲೆಂ  
ಕಾಮ್ ಕರ್ನಾಶೆಂ ರಾವ್ತಲೆಂ ಚೂಕ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಕಳೆಂ. ಮೊಡಾಂ ವಿರಾರಾಯೆನ್ ಎಕಾಮೆಕಾ  
ಆಪ್ಲಿಂ. ಜಗ್ಗಾಣೆಂ ಪುಲ್ಲೆಂ, ಘಡ್ವಡೊ ಆದಳ್ಳೊ ಆನಿ ಮೊಳ್ವಾ ಥಾವ್ನ್ ಉದಕ್ ಉಸ್ಪಲೆಂ.  
ಧರ್ತರ್ ಪಾವ್ನ್ ಪಡ್ಲೊ. ಪಾಚ್ಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಪರ್ಜಳ್ಳಿ.

**ಗ್ಲಾಡಿಸ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಪೆರ್ಮದೆ**

**ಲೇಖಕಿಚಿ ಒಳಕ್ :** ಗ್ಲಾಡಿಸ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್ ಪೆರ್ಮದೆ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ್ ಬರವ್ಪಣ್. ತಿಣೆಂ  
ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ 'Words of Wisdom' ಪುಸ್ತಕ್ ಸಂಗ್ರಹಿಲಾ. ಕನ್ನಡಾಂತ್ 'ಭಾರತೀಯ  
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಎಲೆ ಮರೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು' ಪುಸ್ತಕ್ ಬರಯ್ಲಾಂ. ತಿಚೆಂ ರಾಂದ್ವಾಚೆಂ  
ಪುಸ್ತಕ್ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲಾಂ. ತಿಣೆಂ ಭಾಷಾಂತರ್ ವಾವ್ರಯಿ ಕೆಲಾ.

**ಆಶಯ್ :** ಹಠಾಕ್ ಪಡುನ್ ಪರಿಶ್ರಮ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಸಾಧನ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಜಾತಾ. ಹೆರಾಂಚೆಂ ಪರಿಶ್ರಮ್, ಸಾಧನ್ ಆನಿ ಜೀಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆದರ್ಶ್ ಜಾತಾ.

### ಅಭ್ಯಾಸ್

#### I ಕಠಿಣ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್

ಪೀಕ್ = ಲುಂವುಂಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಬೆಳೆಂ

ರಾಜ್ವಟ್ಟಿ = ಆಡಳ್ತೆಂ ; ಸಾಗೊಳೆಗಾರ್ = ಶೆತಾಂ-ಬಾಟಾಂನಿ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಲೊ ;

ಪ್ರದ್ವಿ = ಭುಮಿ, ಭುಂಯ್ ; ಪಣ್ಣೆಲ್ = ಬೆಳೆಂ ನಾಸ್ತಾಂ ಖಾಲಿ ಪಡ್ಲೆಂ;

ಸಂತಾಪ್ = ರಾಗ್; ಸುರ್ವಾತ್ತಾನಾ = ಸುರು ಕರ್ತಾನಾ, ಆರಂಭ್ ಕರ್ತಾನಾ ;

ಉಸ್ವಲೆಂ = ಪಡ್ಲೆಂ, ದೆಂವುನ್ ಆಯ್ಲೆಂ.

#### II ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚೆ ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್ :

- |                                    |                                 |
|------------------------------------|---------------------------------|
| 1. ಸುರ್ವಾತ್ X <input type="text"/> | 2. ಖುಶಿ X <input type="text"/>  |
| 3. ವ್ಹಡ್ X <input type="text"/>    | 4. ಆಳ್ವಿ X <input type="text"/> |
| 5. ಹುನ್ X <input type="text"/>     |                                 |

#### III ಬಹು ವಚನ್ ಬರಯ್ :

- |                                   |
|-----------------------------------|
| 1. ಭಾಂಯ್ - <input type="text"/>   |
| 2. ಗಾದೊ - <input type="text"/>    |
| 3. ಗೊರುಂ - <input type="text"/>   |
| 4. ಮನ್ಜಾತ್ - <input type="text"/> |

#### IV ಅನ್ಯ ಲಿಂಗ್ ಬರಯ್ :

- |                                  |                                  |
|----------------------------------|----------------------------------|
| 1. ಘೊವ್ - <input type="text"/>   | 2. ಭುರ್ಗೊ - <input type="text"/> |
| 3. ಸಾಯ್ಬ್ - <input type="text"/> | 4. ಚಲೊ - <input type="text"/>    |
| 5. ಬಾಪುಯ್ - <input type="text"/> |                                  |

**V ಸಕಯ್ಲ ದಿಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ವಾಚ್, ಸಮ್ಜಾ ಆನಿ ಬರಯ್ :**

1. ಗಾದೆ ಕೊಸ್ತಾಲೊ.
2. ಫಳೆಂ ಫಾಲ್ತಾಲೊ.
3. ಮೆರೊ ಕಾತರ್ತಾಲೊ.
4. ಉದ್ಯಾ ವಾಟೊ ನಿತಳ್ ಕರ್ತಾಲೊ.
5. ಗಾದ್ಯಾಕ್ ಶೆಳ್ ದಿತಾಲೊ.

**VI ಎಕಾಮೆಕಾ ಮೆಳೊವ್ನ್ ಬರಯ್ :**

1. ಗಾದೆ - ಮೊಡಾಂ
2. ಹಿತಾಲ್ - ಉದಾಕ್
3. ಗಾಂವ್ - ಕೆಂಳ್ಳೊ
4. ವ್ಹಾಳ್ - ಪೀಕ್
5. ಮೊಳಬ್ - ಬಿಡಾರ್

|  |
|--|
|  |
|  |
|  |
|  |
|  |

**VII ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಕದ್ಮಿರಾಯ್ ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ರಾಜ್ವಟ್ಕಿ ಚಲೊವ್ನ್ ಆಸ್ಲೊ ?

|  |
|--|
|  |
|--|

2. ಕಾರ್ವಾರ್ಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಡ್ಲಿಕ್ ಸಾಗೊಳೆಗಾರಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಕಿತೆಂ ?

|  |
|--|
|  |
|--|

3. ಆಂತುಲ್ಯಾ ಕಡೆ ಆಸ್ಲೊ ಎಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಶೆಗುಣ್ ಕಸಲೊ ?

|  |
|--|
|  |
|--|

4. ಎಕ್ ದೀಸ್ ತೆಣೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಾಶಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ಯಾ ಮೊಡಾನ್ ಕಿತೆಂ ಪಳಯ್ಲೆಂ ?

|  |
|--|
|  |
|--|

5. ಆಂತುಲ್ಯಾನ್ ಗಾದ್ಯಾಂತ್ ಘೊಳ್ಚೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಕೊಣೆಂ ತಾಕಾ ತಮಾಶೆ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ?

|  |
|--|
|  |
|--|

**VIII ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ 3-4 ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಆಂತುಲೊ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲ-ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚೊ ಫಳ್ ಕಸಲೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ?
2. ಗಾಂವ್ಚೊ ಲೋಕ್ ಸಗ್ಳೊ ಬಿಡಾರಾಂಕ್ ಕಾಂಟಿ ಮಾರ್ನ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘರ್ದಾರ್ ಸೊಡ್ನ್ ಗೆಲೊ?
3. ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೋಕಾನ್ ಆಂತುಲ್ಯಾಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತಮಾಶೆ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆ ?
4. ಮೊಡಾಂಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಲಜ್ ದಿಸ್ಲಿ ?

**IX ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚುನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್:**

ಅ. 'ತುಂ ಎಕ್ಲೊ ಮಾತ್ ಅಸೊ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘೊಳ್ತಾಯ್' ?

1. ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ ಕೊಣಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ?

2. ಕೊಣ್ ಘೊಳ್ತಾಲೊ?

3. ಖಿಂಯ್ಸರ್ ಘೊಳ್ತಾಲೊ

ಆ. 'ತುಮಿ ಆಳ್ವಿ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಹಾಂವೆಂಯ್ ಆಳ್ವಿ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆಂಗೀ ತುಮಿ?"

1. ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಕೊಣೆಂ, ಕೊಣಾಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ?

2. ಆಳ್ವಿ ಕೊಣ್ ಜಾಲ್ಲೆ?

3. ಆಳ್ವಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಜೊ?

**X ಅಂತುಲ್ಯಾ ವ್ಹಡಾ ತಾಳ್ಕಾನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರ್ :**

**XI ಹೆ ಸಬ್ ವ್ಹಡಾ ತಾಳ್ಕಾನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರ್ :**

ರಾಜ್ವಟ್ಕಿ, ಹಿತ್ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ, ಕೆಂಳ್ವಾಂಚೆರ್, ಘರ್ದಾಂನಿ ಘೊಳ್ಳೆಂ, ಹುಸ್ಕಾರ್ ಸೊಡ್ತಾಲೊ. ಪಣ್ಣಿಲ್ ಪಡ್ಲೆಂ.



ಕಾಲ್ ಹಾಂವ್ ಲ್ಹಾನ್ ಆಸ್ಲೊಂ  
ತಶೆಂ ವ್ಹಡಾಂ ಮಧೆಂ ದಿಸ್ಲೊಂನಾ  
ಆಜ್ ಹಾಂವ್ ವ್ಹಡ್ ಜಾಲಾಂ  
ಪೂಣ್ ಮ್ಹಜೆಂ ನೆಣ್ತೆಪಣ್ ಉರ್ದೆಂ ನಾ  
ಕಾಲ್ ತರ್ನಾಟ್‌ಪಣಾಚೆಂ ರಗತ್ ಆಸ್ಲೆಂ  
ತರ್ಯ್ ಜಾಣ್ವಾಂಚಿ ಸಮ್ಜಣಿ ಆಯ್ಲಿನಾ  
ಆಜ್ ಹಾಂವ್ ಜಾಣ್ವೊ ಜಾಲಾಂ  
ಪೂಣ್ ಮ್ಹಜೆಂ ತರ್ನಾಟ್‌ಪಣ್ ಉರ್ದೆಂ ನಾ  
ಕಾಲ್ ಹಾಂವ್ ಕರಿಣ್ ಭುಕೆಲ್ಲೊಂ  
ಪಯ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಖಾಂವ್ಕ್ ಜಾಲೆಂ ನಾ  
ಆಜ್ ಹಾಂವ್ ದುಡ್ವಾದಿಕ್ ಜಾಲಾಂ  
ತರ್ಯ್ ಪಿಡೆನ್ ಖಾಂವ್ಕ್ ಸೊಡ್ಲೆಂನಾ  
ಕಾಲ್ ಘರ್‌ನಾಸ್ತಾಂ ಘಟ್‌ಪಾತಿರ್ ನಿದ್ಲೊಂ  
ನೀದ್ ಪಡ್ಲಿ ಮಾತೆಂ ತೆಂಕ್ತಾನಾ  
ಆಜ್ ವಿಲಾಸಿ ಖಿಟ್ಲಾರ್ ಪಡುನ್ ಆಸಾಂ  
ಫಾಂತೆಂ ಜಾಲೆಂ ತರ್ಯ್ ನೀದ್ ಆಯ್ಲಿನಾ  
ಕಾಲ್ ದುರ್ಬಳ್ಳಾಯೆಂತ್ ಕಶ್ಟಾಲೊಂ ತರ್ಯ್  
ಮತಿಚೆಂ ಸಮಾದಾನ್ ವಿಭಾಡುಂಕ್ ನಾ  
ಆಜ್ ವ್ಹಡ್ ಗಿರೇಸ್ತ್ ಜಾಲಾಂ  
ಪೂಣ್ ಸಮಾದಾನ್ ಸಂತೊಸ್ ಉರ್ದೊನಾ  
ಕಾಲ್ ಪೆಲ್ಯಾಚೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಶಿಣ್ ಮ್ಹಜೊ  
ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಭಾಂಗಾರ್-ಶಿಂಗಾರ್  
ಆಜ್ ಭರ್ಲಾಂ ಹಾಂವ್ ದವ್ಲತೆನ್ ತರ್ಯಿ  
ಚೊರಾಂಚೆಂ ಚಿಂತುನ್ ಮತ್ ಪಿಡ್ಲಾರ್



ಕಾಲ್ ಬಳ್ ಆಸ್ತಾಂ ನಾಕಾ ಜಾಲೆಂ  
 ದೆವಾಳಾಂತ್ಲೆ ಮಾಗ್ಣೆಂ ರಜಾರ್  
 ಆಜ್ ವಚುಂಕ್ ಹಾಂವ್ ಪೆಚಾಡ್ತಾ ತರ್ಯ್  
 ಉಟುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ ಆಸಾಂ ಖಿಟ್ಲಾರ್  
 ಕಾಲ್ ಜಲ್ಮಲೊಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಘರಾಂತ್  
 ಜಾವ್ನ್ ಪೂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಯೆಚೊ  
 ಆಜ್ ಪರ್ಕಿ ಭಾಸಾಂಚೊ ಜಾಲಾಂ ಗುಲಾಮ್  
 ವಿಸ್ತುನ್ ಮೋಗ್ ಮಾಯ್-ಭಾಶೆಚೊ

-ಚಿರಿ ಡಿಮೆಲ್ಲೊ, ಬೆಂದುರ್

**ಆಶಯ್ :** ಮನ್ಶಾ ಜಿವಿತ್ ಜಾಂವ್ ಲಾಂಬ್ ವಾ ಮೊಟ್ಟೆಂ, ಹ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಸುಖ್ ವ ದುಖ್, ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್ ವ ದುಬ್ಳಿಕಾಯ್ ಆಸುಂದಿ, ಹಾಚಿ ಕಸಲಿಚ್ ಪರ್ವಾ ಕರಿನಾಸ್ತಂ ಲ್ಹಾನ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಧಾವ್ನ್ ವ್ಹಡಾಂ ಮ್ಹಣಾಸರ್, ತೆ ತೆ ಪ್ರಾಯೆರ್ ತಿ ಸಕತ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಹರ್ ಕಾಮಾಂತ್ ವಾಪುನ್, ಜಿವಿತಾಚೊ ಖರೊ ಆನಿ ಬರೊ ಅನ್ನೊಗ್ ಜೊಡಿಜೆ. ವ್ಹಡಿಲಾಂಚೊ ಅನ್ನೊಗ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಆಪ್ಣಾಚೊ ಅನ್ನೊಗ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಫಾಲ್ಸ್ ಜಿಣಿ ಸುಫಳ್ ರಿತಿನ್ ಸಾರಿಜೆ. ಆಪ್ಣಾಚೆಚ್ ಜಿಣ್ಯೆ ವರ್ವಿಂ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂಕ್ ಏಕ್ ತೃಪ್ತಿ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಲಾಬುಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿಜೆ. ಹರ್ ಘಡಿ, ಹರ್ದೀಸ್ ಅಮೊಲಿಕ್ ಆನಿ ಮೊಲಾಧಿಕ್.

## ಅಭ್ಯಾಸ್

**I ಕರಿಣ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ :**

ನೆಣ್ತೆಪಣ್ = ಮುಗ್ಧಪಣ್, ನೆಣಾರ್ಪಣ್

ಫುಟ್‌ಪಾತ್ (Footpath) = ಪಾಯ್ ವಾಟ್

ವಿಲಾಸಿ - ಐಷಾರಾಮಿ

ವಿಭಾಡ್ = ಹೊಗ್ಡಾಯ್, ಪಾಡ್ ಕರ್

ದವ್ಲತ್ = ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್

ಪೆಚಾಡ್ = ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್

ಜಾಣ್ತೊ = ಜಾಣಾರಿ

ಶಿಣ್ = ರಾಗ್

ಫಾಂತೆಂ = ಉಜ್ವಾಡ್ಚೊ ವೇಳ್

ಪರ್ಕಿ = ವಿದೇಶಿ, ಅಪರಿಚಿತ್

ಪಿಡ್ವಾರ್ = ವಿರಾರ್, ಪಾಡ್

## II ಅನ್ಯವಚನ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

|         |                      |         |                      |
|---------|----------------------|---------|----------------------|
| ಪಯ್ಕೆಂ  | <input type="text"/> | ಘರ್     | <input type="text"/> |
| ಚೋರ್    | <input type="text"/> | ಇಗರ್ಜ್  | <input type="text"/> |
| ಮಾಗ್ಣೆಂ | <input type="text"/> | ಖಿಟ್ಟೆಂ | <input type="text"/> |
| ಪೂತ್    | <input type="text"/> | ಭಾಸ್    | <input type="text"/> |

## III ಅನ್ಯ ಲಿಂಗ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

|         |                      |
|---------|----------------------|
| ಪೂತ್    | <input type="text"/> |
| ಮಾಯ್    | <input type="text"/> |
| ತರ್ನಾಟೊ | <input type="text"/> |
| ಆಬ್     | <input type="text"/> |

## IV ದೆಕಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಬರಯ್:

ನೆಣ್ಣೊ - ನೆಣ್ಣೆಪಣ್

|           |                      |          |                      |
|-----------|----------------------|----------|----------------------|
| ತರ್ನಾಟೊ - | <input type="text"/> | ಜಾಣ್ಣೊ - | <input type="text"/> |
| ಗುಲಾಮ್ -  | <input type="text"/> | ಚೋರ್ -   | <input type="text"/> |

## V ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚಿಂ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

|        |   |                      |         |   |                      |
|--------|---|----------------------|---------|---|----------------------|
| ಲ್ಹಾನ್ | X | <input type="text"/> | ಜಾಣ್ಣೊ  | X | <input type="text"/> |
| ಜಲ್ಮ್  | X | <input type="text"/> | ಸಮಾಧಾನ್ | X | <input type="text"/> |
| ದುಬ್ಳೊ | X | <input type="text"/> |         |   |                      |

**VI ರಿತಿ ಸುವಾತ್ ಭರ್ :**

1. ಮ್ಲಜೆಂ  ಉರ್ದೆಂ ನಾ.
2. ಘರ್ ನಾಸ್ತಾಂ  ನಿದ್ಲೊಂ.
3. ಘಾಂತೆ ಜಾಲೆಂ ತರ್ಯಿ  ಆಯ್ಲಿ ನಾ.
4. ದುರ್ಬಳ್ ಕಾಯೆಂತ್  ಸಮಾಧಾನ್ ವಿಭಾಡುಂಕ್ ನಾ.
5. ಕಾಲ್ ಆನಿ ಆಜ್ ಹಿ ಕವಿತಾ ಲಿಖ್ಲೊ ಕವಿ

**VII ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ :**

ಮಾತೆಂ ತೇಂಕ್ -

ಪೆಚಾಡ್ -

ಗುಲಾಮ್ -

ವಿಭಾಡ್ -

ಮತ್ ಪಿಡ್ವಾರ್ -

**VIII ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಕವಿ ಕೆದಾಳಾ ದಿಸ್ಲೊ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ?

2. ಕವಿ ಲಾಗಿಂ ದುಡು ಆಸ್ಲಾರ್‌ಯಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪೊಟಾಕ್ ಖಾಣ್ ಖಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ?

3. ಕವಿಚಿ ಮತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ವಿರಾರ್ ಜಾಲ್ಯಾ?

4. ಕವಿ ಖಿಯ್ಸ್ಲರ್ ಜಲ್ಮಲೊ?

5. ಕವಿ ಕೊಣಾಚೊ ಗುಲಾಮ್ ಜಾಲಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ?

**IX ದೋನ್-ತೀನ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಜಾಪ್ ಬರಯ್ :**

1. ಕವಿ ಕಾಲ್ಚೆ ದೀಸ್ ಕಶೆ ವಿವರಿತಾ?

2. ಆಯ್ಜ್ಯಾ ದಿಸಾ ಕವಿ ಅಸಹಾಯಕ್ ಜಾಲಾ ಕಸೊ? ಕಿತ್ಯಾಕ್?

3. ಹೆ ಕವಿತೆ ಧಾವ್ನ್ ತುಕಾ ಲಾಭೆಂ ಲಿಸಾಂವ್ ಕಸಲೆಂ?

4. ಹೆ ಕವಿತೆಂತ್ ಕಾಲ್ಚೊ ಆನಿ ಆಯ್ಜ್ಯಾ ಫರಕ್ ಕಸೊ ದಾಕಯ್ಲಾ?

5. ನೆಣ್ತೆಪಣ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ತೆಪಣ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಕಿತೆಂ? ತುಜೆ ಸಮ್ಜಣೆ ಪ್ರಕಾರ್ 2-3 ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್.

**X ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ಹೆ ವಿಶಿಂ ಧಾ ವಾಕ್ಯಾಂ ಬರಯ್**

**XI ಹೆ ಕವಿತೆಚೊ ಸಾರಾಂಶ್ ಬರಯ್**

**XII ತುಜ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ತುಂವೆಂ ಚಮ್ಕುನ್ ಗೆಲ್ಲಿ ವಾಟ್ ಎದೊಳ್ ಕಶಿ ಆಸ್ಲಿ?**  
ಘಡೆಂ ಕಶಿ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್, ಚರ್ಚಾ ಕರ್ನ್ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ್ ನಕಾರಾತ್ಮಕ್ ಅಂಶ್ ಪಟ್ಟಿ ಕರ್.

**XIII ತುಜ್ಯಾಚ್ ಜಿವಿತಾಚೊ ಅನ್ಭೋಗ್ ಆಟವ್ ಕರ್ನ್ ಏಕ್ ಕವಿತಾ ಬರಯ್.**



ಆಮ್ಚೊ ಭಾರತ್ ಏಕ್ ಮಹಾನ್ ದೇಶ್. ಹ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ವಿವಿಧ್ ಭಾಶೆಂಚೊ, ಧರ್ಮಾಂಚೊ, ಜಾತಿಂಚೊ ಲೋಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಜಿಯೆತಾ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ವಿವಿಧತೆಂತ್ ಏಕತಾ ದಿಸುನ್ ಯೆತಾ. ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಸಂವಿಧಾನಾ ಪರ್ಮಾಣೆಂ 18 ವರ್ಸಾಂ ಭರ್ಲೆ ಚಲೆ ವ ಚಲಿಯೊ ಭಾರತಾಚೆ 'ನಾಗರಿಕ್' ಜಾತಾತ್. ನಾಗರಿಕ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ 'ಮತ್ (ವೋಟ್) ದಿಂವ್ಚೆಂ ಹಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಏಕ್ ದೇಶಾಂತ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ಚ್ಯಾ ನಿವಾಸ್ಯಾಂಕ್ ಅಶೆಂ ವರ್ಗೀಕರಣ್ ಕರ್ಚೆತ್:

ಪಯ್ಲೆಂ : ನಾಗರಿಕ್ - ಜೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ಜಲ್ಮ್ ಘೆತಾ, ವಸ್ತಿ ಕರ್ತಾ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ್ ಆಪ್ಲಿಂ ನಾಗರಿಕ್ ತಶೆಂಚ್ ರಾಜಕೀಯ್ ಹಕ್ಕಾಂ ಜೊಡ್ತಾ ಆನಿ ಸಂವಿಧಾನಾಚೆ ಕಾಯ್ದೆ ಪಾಳ್ತಾ.

ದುಸ್ರೆಂ : ವಿದೇಶಿ, ಹ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ರಾವ್ತಾ, ಜಿವಿತಾಚೆಂ, ಆಸ್ತಿಚೆಂ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ಹಕ್ ಜೊಡ್ತಾ.

ಏಕ್ ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ಏಕ್ ದೇಶಾಚಿ 'ಆಸ್ತ್' ಮ್ಹಣ್ಣೆತ್. ತಾಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚೊ ಭೊವ್ ಉಂಚ್ಲೊ ಹುದ್ದೊ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಚೊ ಆನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ಲೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ. ಭಾರತೀಯ್ ನಾಗರಿಕ್ ಸ ರಿತಿಚಿಂ ಸಂವಿಧಾನಿಕ್ ಹಕ್ಕಾಂ ಜೊಡ್ನ್ ಘೆತಾ.

1. ಸಮಾನತೆಚೆಂ ಹಕ್
2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ ಹಕ್

3. ಶೋಷಣಾ ವಿರೋಧ್ ಹಕ್ಕ್

4. ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಹಕ್ಕ್

5. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆನಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಹಕ್ಕ್

6. ಸಂವಿಧಾನಿಕ್ ಪರಿಹಾರ್ ಹಕ್ಕ್

ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ಕಾನುನಾಂ ಪಾಳ್ತಾ. ಸಂವಿಧಾನಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಕಾನುನಾಂ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕಾನುನಾಂ ಪ್ರಕಾರ್ ತೊ ಸದಾಂ ಜಿಯೆತಾ.

ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ಉತ್ತಿಮ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ತಾ. ದೇಶಾಚೆ ಪ್ರಗತಿ ಖಾತಿರ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ಚೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸತ್ ತಾಕಾ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಬರೆಪಣಾ ಖಾತಿರ್ ಸದಾಂ ವಾವುರ್ತಾ. ಸಮಾಜಿಂತ್ ಕಿತೆಂಯ್ ಚಡ್ ಉಣೆಂ ಜಾಲಾಂ ತರ್ ಸ್ಪಂದನ್ ಕರ್ತಾ.

ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ಸ್ವಂತ್ ಫಾಯ್ದೊ ಪಳೆನಾ. ಸತಾ ಆನಿ ನಿತಿ ಖಾತಿರ್ ಝುಜ್ತಾ. ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಬರ್ಯಾ ಚಟುವಟಿಕೆಂನಿ ಉರ್ಬೆನ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತಾ.

ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ವಜ್ಞ್ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ ""ಬರೆ ನಾಗರಿಕ್ ಬರೊ ದೇಶ್ ಭಾಂದ್ತಾತ್"" ಬರ್ಯಾ ನಾಗರಿಕಾಚೆಂ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಪಟ್ಟಿ ಕರ್ಚೆತ್ :

1. ಸಂವಿಧಾನಾಕ್ ಪ್ರಾಮಾಣೀಕಣಾನ್ ಆನಿ ಗೌರವಾನ್ ಖಾಲ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ.

2. ದೇಶಾಚಿ ಏಕಾತಾ ಆನಿ ಭಾವ್ ಭಾಂದವ್ಪಣ್ ಉಕಲ್ನ್ ಧರ್ಚೆಂ.

3. ದೇಶಾಚೆ ಕಾಯ್ದೆ ಪಾಳ್ಚೆ ಆನಿ ತಿರ್ವೊ ವೆಳಾರ್ ಬಾಂದ್ಲೊ.

4. ದೇಶಾಚೆಂ ಬರೆಂಪಣ್ ಲೆಕ್ಚೆಂ ಆನಿ ತಾಕಾ ಪಾಟಂಬೊ ದಿಂವ್ಚೊ.

5. ಏಕಾಮೆಕಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾಕ್ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಚಿಂತ್ಪಾಂಕ್ ಗೌರವ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಸೊಸ್ಣಿಕಾಯ್ ದಾಕೊಂವ್ಚಿ.

6. ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಸಂಪತ್ತಿ ರಾಕ್ಷಿ, ಪರಿಸರಾಚಿ ರಾಕ್ಷಣ್ ಕರ್ಚಿ.

7. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮತದಾನಾಚೆಂ ಹಕ್ಕ್ ಬರೆ ರಿತಿರ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ.

8. ದೇಶಾ ಖಾತಿರ್ ತ್ಯಾಗ್, ಸಾಕ್ರಿಫಿಸ್ ಭೆಟೊಂವ್ಕ್ ತಯಾರ್ ಆಸ್ಚೆಂ.

9. ಶಿಕ್ಷಾಂತ್ ವಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಪ್ರಗತಿ ಜೋಡ್ನ್, ದೇಶಾಚೆ ಪ್ರಗತಿಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ.

10. ಮೂಳ್ ಹಕ್ಕಾಂ ಅನ್ಬೋಗ್ ಕರ್ಚಿಂ, ಹ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ ಆಪ್ಲೆಂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ್ ಸುಧ್ರಾಂವ್ಚೆಂ.

11. ದೇಶಾಚೆ ಸೆವೆಕ್ ಸದಾಂಚ್ ತಯಾರ್ ಆಸ್ಚೆಂ.

12. ದೇಶಾಚೆ ಉದರ್ಗತೆಕ್ ಸದಾಂಚ್ ಪೆಚಾಡ್ಚೆಂ.

ಕರೋಡಾಂಗಳ್ಲ್ಯಾನ್ ಜನಸಂಖ್ಯೊ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ಅಸಲೆ ಬರೆ ಗೂಣ್, ಲಕ್ಷಣಾಂ ಆಸ್ಲೆಲೆ ನಾಗರಿಕ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಕ್ ಕಿತೆಂಚ್ ಉಣೆಂ ಜಾಂವ್ಚೆಂನಾ. ಆಜ್ ಆಮಿ ಲ್ಹಾನ್ ಆಸಾಂವ್. ಆಮಿ ಭುರ್ಗಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಚಿಂ ಮುಕ್ಲೆಂ ನಾಗರಿಕಾಂ.

ಹೆಂ ಸತ್ ಮತಿಂತ್ ದವರ್ನ್, ದೇಶಾಚೊ ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ಜಾತಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಭರ್ವಶ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಆಶೆನ್ ಫುಡೆಂ ಸರಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿಚ್ ಆಮ್ಚಿ ವ್ಹಡಾಂಚಿ ಆಶಾ.

## ರೋಸ್ ವೀರಾ ಡಿಸೋಜಾ

**ಲೇಖಕಿಚಿ ವಳಕ್ :**

ಸಾಂ, ಲುವಿಸ್ ಕಾಲೇಜಿಂತ್ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗಾಚಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ ದೀವ್ನ್ ಆಸಾ ಶ್ರೀಮತಿ ರೋಸ್ ವೀರಾ ಡಿಸೋಜಾ. ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ವಿಷಯಾಂ ವೈರ್ ತಿಣೆಂ ರಾಜ್ಯ ಆನಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಾರ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ಮೆಂಡನ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಂನಿ ತಿಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ವ್ಹಾಲ್ತಾತ್.

**ಆಶಯ್ :**

ಹರೈಕಾ ದೇಶಾಂತ್ ನಾಗರಿಕ್ ಆಸಾತ್. ವಿವಿಧ್ ದೇಶಾಚಿಂ 'ನಾಗರಿಕ್ಷಣ್' ವಿವಿಂಗಡ್ ಥರಾಂಚಿಂ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತಾ. ಭಾರತಾಂತ್ ಆಮಿ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂನಿ ಜಿಯೆಲ್ಯಾರ್ಯಾ ಆಮಿ 'ಭಾರತಾಚೆ ನಾಗರಿಕ್' ಮಾತ್ರ ಜಾವ್ನಾಸಾಂವ್. ದೇಶಾ ಖಾತಿರ್ ಆಮ್ಚಿಂ ಕರ್ತವ್ಯಾಂ ಆಮಿ ಪಾಳ್ಕಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಚೊ ದೇಶ್ ಉದರ್ಗತೆಚೆ ವಾಟೆನ್ ಫುಡೆಂ ಚಲ್ತಲೊ. ನಾಗರಿಕಾಂಚಿಂ ಹಕ್ಕಾಂಯ್ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಹಕ್ಕಾಂ ಆನಿ ಕರ್ತವ್ಯಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಸಮ್ಜುನ್ ಏಕ್ ಉತ್ತೀಮ್ ನಾಗರಿಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರುಂಕ್ ಆಸಾ "ಆಯ್ಲೆ ಭುರ್ಗೇಚ್ ಫಾಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಭವಿಶ್ಯೆ"

## ಅಭ್ಯಾಸ್

**I ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್:**

ಕಾಯ್ದೊ = ಕಾನೂನ್ ;

ಶೋಷಣ್ = ಕಷ್ಟ ದಿವಪ್ ;

ಉದರ್ಗತ್ = ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ;

ಸೊಸ್ಣಿಕಾಯ್ = ಸಹನಾಶೀಲತಾ

ತಿರ್ವೊ = ಸುಂಕ್

ಕರೋಡ್ = ಕೋಟಿ

**II ತಿಕ್ವಾಂತ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸಬ್ ವಾಪರ್ನ್ ವಾಕ್ಯ ಪುರ್ತೆಂ ಕರ್.**

(ಮಹಾನ್, ಏಕತಾ, ನಾಗರಿಕ್, ಮತ್, ಸ, ಗೌರವಾನ್, ಪ್ರತಿನಿಧಿ)

1. 18 ವರ್ಸಾಂ ಭರ್ಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್  ದಿಂವ್ಚೆ ಹಕ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

2. ಭಾರತ್ ಏಕ್  ದೇಶ್.

3. ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕಾಕ್  ರಿತಿಚಿಂ ಸಂವಿಧಾನಿಕ್ ಹಕ್ಕಾಂ ಆಸಾತ್.

4. ಭಾರತ್ ದೇಶಾಂತ್ ವಿವಿಧತೆಂತ್  ದಿಸುನ್ ಯೆತಾ.

5. ಏಕ್ ಬರೊ  ಏಕಾ ದೆಶಾಚಿ ಆಸ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆತ್.

6. ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ಉತ್ತಮ್  ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ತಾ.

7. ಸಂವಿಧಾನಾಕ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್ಪಣಾನ್ ಆನಿ  ಖಾಲ್ ಚಾಂವ್ಚೆ.

### III ವಿರೋಧ್ ಅರ್ಥಾಚಿ ಸಬ್ಬ್ ಬರಯ್:

1. ಜನ್ಮ್ x

2. ಬರೆಂ x

3. ಸ್ವದೇಶಿ x

4. ಊಂಚ್ x

5. ಸತ್ x

6. ಆಶಾ x

### IV ಅನ್ಯವಚನ್ ರುಪಾಂ ಬರಯ್ :

ಲಕ್ಷಣ್ -

ಜಾತ್ -

ಚಲಿಯೊ -

ಹಕ್ಕ್ -

ಹುದ್ದೊ -

ಕಾನೂನ್ -

ದೇಶ್ -

ಕಾಮ್ -

### V ಏಕಾಮೇಕಾ ಮೆಳಯ್:

- |                       |                    |                      |
|-----------------------|--------------------|----------------------|
| 1. ಏಕ್ ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್    | ಅರಿಸ್ವಾಟಲ್         | <input type="text"/> |
| 2. ಮತ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಹಕ್ಕ್ | ಬರೊ ದೇಶ್ ಬಾಂದ್ತಾತ್ | <input type="text"/> |
| 3. ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ವಜ್ಞ್    | ವಿವಿಧತೆಂತ್ ಏಕತಾ    | <input type="text"/> |
| 4. ಬರೆ ನಾಗರೀಕ್        | ಏಕ್ ದೇಶಾಚಿ ಆಸ್ತ್   | <input type="text"/> |
| 5. ಭಾರತ್ ದೇಶ್         | 18 ವರ್ಸಾಂ          | <input type="text"/> |

### VI ಏಕಾ ವಾಕ್ಯಾನ್ ಜಾಪ್ ಬರಯ್:

1. ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಸಂವಿಧಾನಾ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಮತ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಏಕಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಕಿತ್ಲಿ ಪ್ರಾಯ್ ಜಾಯ್?

2. ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಏಕಾ ದೇಶಾಚೊ ನಾಗರಿಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾತ್?

3. "'ಬರೆ ನಾಗರಿಕ್ ಬರೊ ದೇಶ್ ಬಾಂದ್ತಾತ್"' ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಖಿಯ್ಯಾ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿನ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಂ?

4. ಬರೊ ನಾಗರಿಕ್ ಕೊಣಾಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ತಾ.

5. ಖಿಯ್ಯಾ ಪ್ರಗತಿ ವರ್ವಿಂ ದೇಶಾಚಿ ಪ್ರಗತಿ ಜಾತಾ.

### VII ತೀನ್ ವ ಚಾರ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಬರಯ್:

1. ಸಂವಿಧಾನಾಂತ್ ಭಾರತೀಯ್ ನಾಗರಿಕಾಂಕ್ ದಿಲ್ಲಿಂ ಹಕ್ಕಾಂ ಖಿಯ್ಚಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಬರಯ್?
2. ಅರಿಸ್ವಾಟಲಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಬರ್ಯಾ ನಾಗರಿಕಾಂಚಿಂ ಪಾಂಚ್ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಬರಯ್?

3. ಏಕಾ ದೇಶಾಂತ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ಜ್ಯಾ ನಿವಾಸ್ಯಾಂಕ್ ಕಶೆಂ ವರ್ಗೀಕರಣ್ ಕರ್ಯೆತ್?

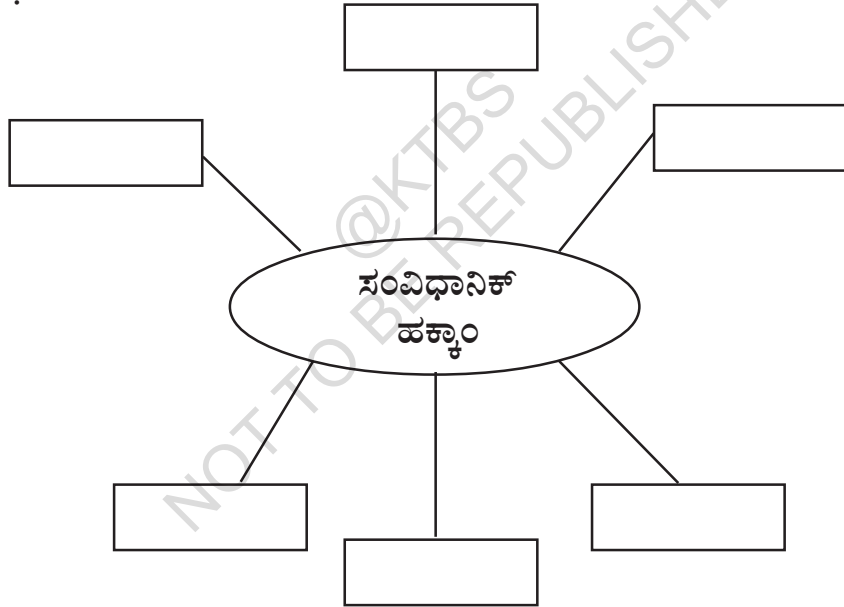
**VIII** ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಸಂವಿಧಾನಾ ವಿಶಿಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆ.

**IX** ಹೆರ್ ದೇಶಾಂಚ್ಯಾ ಸಂವಿಧಾನಾ ವಿಶಿಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪಳೆ.

**X** ಸಂವಿಧಾನ್, ಹಕ್ಕಾಂ, ಕರ್ತವ್ಯಾಂ ಹೆ ವಿಶಿಂ ಛಾಪ್ಲೆಲೆ ಬೂಕ್ ವಾಚುನ್ ವಿಷಯ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆ.

**XI** ಏಕಾ ದೇಶಾಕ್ ಸಂವಿಧಾನ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ವ ನಾ.... ಕಿತ್ಯಾಕ್? ಚರ್ಚಾ ಕರ್ನ್ ವಿಷಯ್ ಮಂಡನ್ ಕರಾ.

**XII** ಭಾರತೀಯ್ ನಾಗರಿಕಾಚಿಂ ಸ ರಿತಿಚಿಂ ಸಂವಿಧಾನಿಕ್ ಹಕ್ಕಾಂ ಸೊಭಿತ್ ಕರ್ನ್ ಬರಯ್.



**XIII** ಸಂವಿಧಾನ್ಮತ್ ಹಕ್ಕಾಂ ವಿಶಿಂ ದೋನ್ ಪಂಗಡಾಂನಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ್ ಆನಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕ್ ಚರ್ಚಾ ಕರ್ನ್ ವಿಷಯ್ ಮಂಡನ್ ಕರಾ.

**XIV** ಹಕ್ಕಾಂ ಆನಿ ಕರ್ತವ್ಯಾಂ ವಿಶಿಂ ಏಕ್ ವಾಟೆ ರೂಪಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ನ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಪ್ರದರ್ಶನ್ ಕರಾ.

# Constitution of India

## Part IV A (Article 51 A)

### Fundamental Duties

It shall be the duty of every citizen of India —

- (a) to abide by the Constitution and respect its ideals and institutions, the National Flag and the National Anthem;
- (b) to cherish and follow the noble ideals which inspired our national struggle for freedom;
- (c) to uphold and protect the sovereignty, unity and integrity of India;
- (d) to defend the country and render national service when called upon to do so;
- (e) to promote harmony and the spirit of common brotherhood amongst all the people of India transcending religious, linguistic and regional or sectional diversities; to renounce practices derogatory to the dignity of women;
- (f) to value and preserve the rich heritage of our composite culture;
- (g) to protect and improve the natural environment including forests, lakes, rivers, wildlife and to have compassion for living creatures;
- (h) to develop the scientific temper, humanism and the spirit of inquiry and reform;
- (i) to safeguard public property and to abjure violence;
- (j) to strive towards excellence in all spheres of individual and collective activity so that the nation constantly rises to higher levels of endeavour and achievement;
- \* (k) who is a parent or guardian, to provide opportunities for education to his child or, as the case may be, ward between the age of six and fourteen years.

**Note:** The Article 51A containing Fundamental Duties was inserted by the Constitution (42nd Amendment) Act, 1976 (with effect from 3 January 1977).

\*(k) was inserted by the Constitution (86th Amendment) Act, 2002 (with effect from 1 April 2010).

**NOTE**

@KTBS  
NOT TO BE REPUBLISHED

**NOTE**

@KTBS  
NOT TO BE REPUBLISHED